

Bu ciddi harbe kim sebep oldu ?

Adliyede tayinler

İstanbul adliyecileri arasında değişiklik

Ankara, 10 (Telefonla) — Adliyede yapılan terfiler ve değişiklikler listesi yüksek tasdikten geçmiştir. Bu listenin İstanbulu alâkalandıran kısmını bildiriyorum:

90 lira maaşlı Konya ağırceza reisliğine tahvilen İstanbul ağır ceza reisi Aziz, 90 lira maaşlı İstanbul ağır ceza reisliğine İzmir ağır ceza reisi Fuat, 55 er lira maaşla Balıkesir mahkemesi reisliğine Üsküdar müddei umumi Haydar Naki, Alâiye âzalına terfien İstanbuldan Salim, Artvin mahkemesi reisliğine müstantik âzasından Halis, Bolu mahkemesi reisliğine İstanbul âzasından Nüzhet, İstanbul 2 nci ceza reisliğine Balıkesir is tintak hâkimi Cemal, baş müddei umumilik birinci sınıf muavinliğine ikinci sınıf muavinler- (Devamı 2 inci de)

İtalyanlar mı ?

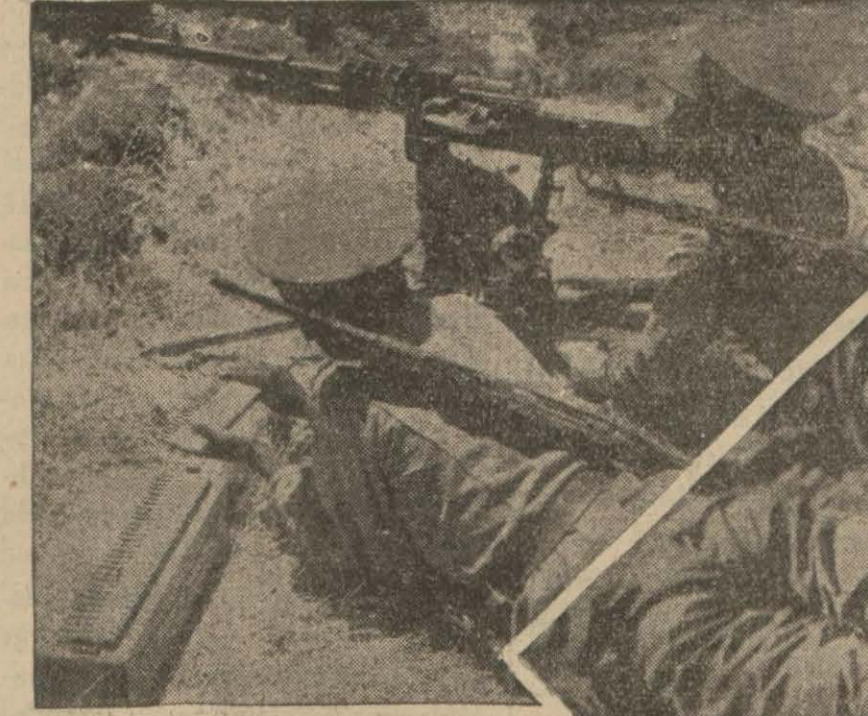
1000

Habeş askeri karşı durmuş!

Evvelki gün ikinci bir tabii verdiğimiz haber etrafında dün geç vakit daha bir kaç telgraf alındı. Bu telgraflardan, İtalyan ve Habeş saldırısının pek de ehemmiyet verilemeyecek bir küçük çarpışma olmadığını anlıyoruz. Ve gene bu telgraflardan hâdisenin nasıl geçtiğini kat'i olamamakla beraber tahmin ederek anlamağa çalışmak da güç değildir.

Romadan, başka yerlerden gelen telgraflara göre, ilk taarruz İtalyanlar tarafından yapılmıştır. zannedilemez. Çünkü Habeşistan-Romaya göre taarruza geçen Habeşlerdir. Taarruza geçenin hangi taraf olduğunu tayin en mühim bir noktadır.

Roma, İstifani ajansı vasıtasıyla aşağıdaki aslı okuyacağımız bir telgrafı dünyanın dört bir ucuna gönderdi. Bunda sarahaten taarruza geçen Habeşler olduğunu, miktarlarını binden aşağı

Balbo, Musolini ve Habeşlerin çıplak ayaklı askerlerinde modern silâh

Sar reyiâmında Fransız ve Alman askerleri bulunmayacak

Sara Fransız askerlerinin girme meselesi ortadan kalkmış vaziyettedir.

Milletler Cemiyetinin yeni aldığı bir tedbir, İngiltere hayli gürültü uyandırdıysa da, en iyi inzibat yolu olarak sayılmaktadır.

Sara, Fransız askerlerinin girmesi, işi daha kötülşdireceği anlaşılmıştır. Alman millî hissiyatının gerginleştiği bir zamanda Fransız askerleriyle işi yatıştırmaya kalkmak, bir tehlikenin önüne geçmekden ziyade arttıracağını zaten Milletler Cemiyetinin idaresinde olan bu muntakanın "reyi âmme müracaat anında", inzibatın, tam mânasıyla beynelmilel, mahiyetde temini kararlaştırılmıştır.

Bu nasıl olacaktır? Ve İngilizlerden bazılarının itirazına ne suretle cevap veriliyor?

Sarda "reyi âmme müracaat zamanında", beynelmilel bir inzibat teşkilâtı bulundurulacağına, göre, buna İngiltere de girecektir.

İngiltere, İtalya, Holanda, İsviçre de bu polis kuvvetini çoğaltmağa ve kâfi bir yekûn çıkartmağa çalışacaktır.

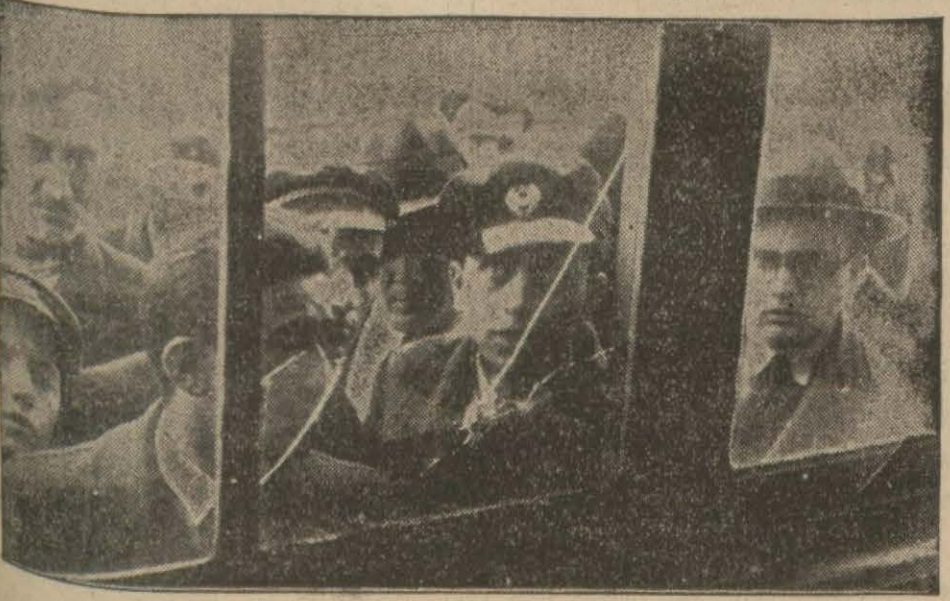
Bu polis arasında azası bulunmuyacak olan, yalnız Almanlar ve Fransızlardır.

Almanlarla Fransızlar ve Milletler Cemiyeti arasında mevzu bahis olan bir meselenin halli zamanında ne Alman, ne de Fransızlardan zabıta kuvveti bulundurmamak istenmiyor.

İngiliz Hükûmeti, her türlü itiraza rağmen Sardaki bu beynelmilel zabıta kuvvetine iştirake karar verdi. Ve kararı, Mister Eden tarafından Milletler Meclisi Devamı 10 uncu da)

Dört yaralı bir ölü

Bir deli Ankara caddesini muharebe yerine çevirdi

Kurşunun parçaladığı cam ve seyredenler

Bir polis ve üç kişi yaralandı, kendisi öldü

Dün saat bir buçukda Babıâli-de vilâyet binasının karşısındaki küçük bir kahvede bir vaka olmuş bir deli dört kişiyi yaralamış, kendisi de yaralanarak ölmüştür.

Muharririmizin yaptığı tahkikat göre vaka şöyle geçmiştir: Resimli Ay matbaasında makinecilik yapan ve matbaanın altındaki bir binada kiraladığı odada oturan Ahmed isminde bir genç dün saat yarım doğru vilâyet binasının karşısındaki Rüstemin kahvesine gelmiş, bir çay ısmarlamıştır. Bu sırada Ahmedin tanıdıklarından Kemal isminde bir genç de kahvede oturmakta ve gazete okumaktadır. Ahmed, biryandan da, masanın üzerine yayılmış olan gazetenin diğer bir Devamı 10 uncu da)

Vazifesi uğrunda yaralanan Bay Yaşar

HABER

İstanbulda en çok satılan gazetedir. İlanlarını Habere verenler kâr eder.

Dün kadınlar, Kadınlar Birliğinde, kız talebe, İstanbul Kız Lisesinde toplantı yaptılar. Kadınlar Birliğindeki toplantıda muhtelif yerlerden Türk kadınına mebus seçme ve seçilme hakkının verilmesinden dolayı gelen telgraflar okunmuş ve toplantı çay ve pasta ziyafetiyle bitmiştir. Diğer taraftan Kız Lisesindeki talebe de, Okul müdürü Sabri imzasıyla Kültür Bakanlığına bir telyazısı çekmişlerdir.

Başbakanın seyahati

General İnönü Tekirdağına gitti

Alpullu, 9 (HABER) — Başbakan General İsmet İnönü, saat 10.5 de buraya geldi. Mektebi, işçi yurdu, kooperatifi gezdi. Saat 13 de hususî trenle Muradlıya gitti.

Edirne, 9 (A.A.) — Başbakan bu sabah saat 9 da Edirne'de yapılan yeni su tesisatını tetkik etmiş, Kırıkdaki santrale giderek suyun açma resmini yaptıktan sonra Alpullu, Muradlı yolu ile Tekirdağına gitmiştir.

General, iskân mıntakası da dolaşkıdan sonra Ankaraya dönecektir.

Tekirdağı, 9 (A.A.) — Başbakan İsmet İnönü, bugün saat 16,30 da şehrimize gelmiş, Muradlı şosesi üzerinde bütün memleket halkının yüksek heyecanı ile karşılanmış. Bu gece burada kalacaklardır.

Ankara, 9 (HABER) — General İsmet'in ayın 11 inde burada bulunacağı tahmin ediliyor.

Başbakan ayın on ikisinde Halkevinde bir nutukla beşinci Tasarruf ve yerli malı haftasını açacaktır. Bu münasebetle Halkevinde parlak bir münasebete verilecektir.

Atatürkün teşekkürleri

Ankara, 9 (A.A.) — Riyaset-i cümhur umumî kâtipliğinden:

"Erdemli kadınlarımızın saygı ve sevgisine girmelerinden dolayı ülkenin bütün kurumlarından, yer yer toplantılardan telyazıları aldım. Gösterilen duygulardan gönencim büyüktür. Türk kadınının yeni girdiği siyasal alanda da değerli işler başarmasını dilerim.

K.Atatürk

SON DAKIKA

Habeşistan harbi ve Yugoslav gazeteleri

Belgrat, 9 (Hususi) — İtalya ile Habeşistan arasındaki hadiseyi bütün gazeteler bir harp başlangıcı olarak göstermektedirler. Bu münasebetle Romadan 7 tarihile aldıkları şu telgrafi neşrediyorlar.

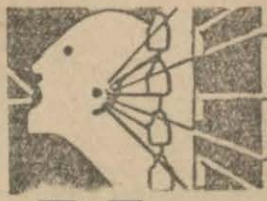
"İtalya — Habeşistan arasındaki hadise üzerine İtalyan Başvekilî Musolini, General Balboya şu telgrafi çekmiştir:

Habeşlilerin İtalyan topraklarına bir daha tecavüz etmemesi için lüzum gelen kat'i tedbirleri alınız."

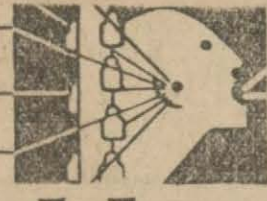
Bu telgrafi neşreden Yugoslav gazeteleri Musolininin bu telgrafının hakikî mânâsı "Habeşistanı tamamiyle istila ediniz," demek olduğunu yazmakta mütefiktirler.

Kapatılan gazete

Ankara, 9 (A.A.) — İstanbul'da çıkarılan haftalık Uusal Birlik gazetesinin, memleketin iç siyasasına aykırı yazılar yazdığından ötürü üç yıl müddetle kapatılmasına ve Parisde çıkarılan Poslhdnya Növesti gazetesinin de memleketimiz aleyhinde yazılar yazmasından ötürü yurdu muza sokulmamasına İcra Vekilleri heyetince karar verilmiştir.

Son Haberler

Macaristan suçsuz olduğunu iddia ediyor

Amerika

Dünyayı kendi aleyhine silâhlendiriyormuş!

Vaşington, 9 (A.A.) — Ayan meclisinin tahkikat encümeni a - zasından iki zat, dün elde etmiş oldukları malûmata istinaden şöyle demişlerdir:

"Amerika, dünyayı kendi aleyhine olarak silâhlendiriyor."

Ayan azasından M. Nye ile M. Vandenlerg, eski bir müdürün itirafına göre hiç bir askeri sırrın iki seneden fazla saklanılmasına imkân yoktur. Bu sebepten dolayı bu iki zat silâh sanayinin millileştirilmesine taraftar olduklarını söylemişlerdir.

İngiliz hariciye nazırı dava açıyor

Londra, 9 (A.A.) — Amerika ayan meclisinin teslihat hakkında tahkikat icrasına memur komisyonda yapılan ve Sir Jon Saymenin de ismi geçen müzakereler dolayısıyla mumaileyhin bazı silâh fabrika ve müesseselerindeki menfaatlerinin kendisinin siyaseti üzerinde müessir olmuş olduğunu işaret eden bu beyanat failleri hakkında zem ve kadh davası açacağı zannedilmektedir.

Silâh satışı

Nevyork, 9 (A.A.) — Ny Post gazetesine göre, Nevyork'da mühim miktarda bir silâh satışı olmuştur. Bu silâhlar Kübada faşist diktatörlüğünün kurulmasına yardım içindir. Mali mahafil, bu alıma 120.000 dolar nisbetinde iştirak etmişlerdir.

M. Heryo iyileşiyor

Paris, 9 (A.A.) — M. Heryonun hastalığı devam etmekle beraber vaziyeti selâh bulmaktadır.

M. Maksimos istifa etmiyor

Atina, 9 (Hususi) — Vaziyetin düzelmesi üzerine hariciye nazırı M. Maksimos istifadan vazgeçmiştir. Yarın makamına gelecektir.

Yugoslav muhtırasına cevap verdiler

Cenevre, 9 (A.A.) — Dün öğleden sonra akdedilmiş olan uluslararası konseyinin umumî celse-sinde söz söylemiş olan M. Laval Yugoslavyanın ithamlarının esaslı olduğunu, Budapeşte hükûmeti nezdindeki matalibatının boşa gitmiş bulunduğunu, Macar makamatı ve memurlarını teyakkuza e - seri göstermemiş olduklarını söylemiş ve Macaristanın tekrar tahkikat icrasına hakkı olduğunu da ilâve etmiştir.

Mumaileyh, Yuoslavyanın göstermiş olduğu soğuk kanlılığı methettikten ve Macar Murahhasının muahedelerin tadili lehindeki beyanatına teessüf eyledikten sonra: "Hududların işaret taşlarının yerini her kim değiştirirse sulhu bozmuş olur," demiş ve şu sözleri ilâve etmiştir:

"Bir kaç zamandanberi ikide birde yapılmakta olan cinayetler, medeniyeti tahkirdir. Ve sulh için tehliktir."

Macarların cevabı

Cenevre, 9 (A.A.) Macaristanın Yugoslav muhtırasına karşılığı dün konseye verilmiştir.

Macar hükûmeti bu muhtırada Yugoslav şikâyetinin süratle tetkik'ni istemekte ve Yugoslav delillerini aramaktadır.

Muhtıra, bu delillerin bazıları önce halledilmiş meselelere aid ve diğerlerinin de esasız olduğunu bildirerek diyor ki:

Yankaputska kampında değil, bir çiftlikte oturan otuz kırk kadar Yugoslav göçmeni n'san ayında bu çiftlikten çıkarılmışlardır. Bunlardan Fransada Marsilya suikastına iştirak suçu ile yakalanan üç kişi, Yugoslav iddiasının hilâfına olarak arkadaşları ile birlikde koğulmuşlar ve buna binaen Macar topraklarından cinayetlerini yapmak için Macar pasaportu ile serbestçe ayrılmamışlardır.

Parseviç, ilkbahardanberi gelmemiş ve binaenaleyh orada suikastı hazırlıyamamıştır.

Mars'ly cinayetinin Macaris -

tanda tertip edilmediği ve katil Gorgiefin Macaristanla hiç bir vak'it münasebeti olmadığı surette anlaşılmıştır.

Buna mukabil suikast Yugoslavyada gizli bir zorba kurumu tarafından anılanmıştır.

Macarlar, Yugoslavyadan kovulmıyacak!

Belgrad, 9 (A.A.) — İç işleri bakanı, ikamet ruhsatıyelerinin müddeti bitmiş olan Macarlar da dahil olmak üzere Macar tebaasının hudud harici edilmesine hemen bir nihayet verilmesini emretmiştir.

Macarların hudud harici yapılmaları vakalarının ekserisinin ecnebilere ait kanunun bir takım fazla gayret sahibi mahalli memurların işi olduğu söylenmektedir.

Buradaki diplomasi mahafilinde bazı büyük devletlerin ve bilhassa Cenevredeki İngiliz mümesillerinin Yugoslavya hükûmetine kanunen muhi kolan hudud harici yapma muamelelerinin Yugoslavyanın uluslar derneği karşısındaki davasını zararlı çıkaracağını bildirmiş oldukları beyan edilmektedir.

Suikast

Nevyork, 9 (A.A.) — Kral Aleksandrın katlinin Amerikada kararlaştırılmış olduğuna dair M. Eckhard tarafından cenevrede vaki olan beyanatı Yugoslavya elçiliği katiyetle tekzip etmektedir.

Elçilik bu ifadenin: "Katil hâdisesinde Macaristanın suç ortaklığı hakkındaki umumî şüpheyi dağıtmak için olduğu," nu söylemektedir.

Elçilik, geçen Haziran ayı içinde Amerikadaki Hırvatlar arasında Yugoslavyaya karşı bir teşkilât vücuda getirmek üzere bir Yugoslav tabaasının buraya Macar pasaportu ile gelmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Adliyede tayinler

(Baş tarafı 1 inci de)

den Lûtfi, 2 nci sınıf muaviniğie 3 ncü sınıf muavinlerinden Mustafa Remzi, İstanbul müstantik âzâlığına terfien Aydın müddei umur-misi Necip, İstanbul ağır ceza âzâlığına, ahvali sıhhiyesinden dolayı Van ağır ceza reisi. Hayrettin, Üsküdar müddei umumiliğine Sinop a lli ihtisas müddei umumisi Hasan Tabşin, Sarayın hukuk mahkemesi reisliğine terfien İstanbul hâkimlerinden Ali Galip, Giresun müddei umumiliğine terfien İstanbul asliye mahkemesinden Sedat, İstanbul asliye âzalığına terfien İstanbul müddei umumî muavinlerinden İsmail Hakkı, İstanbul asliye âzalığına Balıkesir müddei umumisi Salih Zeki, 45 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine Trabzon ihtisas müddei umur-misi Hayrettin Şarki, Yozgat mahkemesi âzalığına Üsküdar müddei umumî muavinlerinden İlhami, İstanbul mahkemesi âzalığına birinci sınıf müfettişlerden Sait, baş müddei umumîlik bir'nci sınıf muavinliğine 2 nci sınıf muavinlerinden Bürhanettin, İstanbul âzâlığına terfien İstanbul âza müfettişlerinden Âdil, İstanbul müddei umumî muavinliğine terfien muavinlerden Şekip, Balıkesir müddei umumiliğ'ne terfien İstanbul sulh hâkimi Sünuhi, 40 lira maaşla İstanbul sulh hâkimliğine sıhhi ahvali dolayısıyla Antep sulh hâkimi Reşat, Aydın âzalığına talebile baş müddei umumî muavinlerinden Emin Bülent, başmüddei umumî muavinliğine Eskişehir hâkimliğine terfien Reşadiye hâkimi Abdürrahman Fabri, İstanbul sulh hâkimliğine İstanbul hâkimlerinden Sabahattin, Üsküdar müddei umumî muavinliğine İstanbul müddei umumî muav'nlerinden Kâşif, İstanbul âza mülazimliğine Tekirdağ müddei umumî muavini Ali Rüşti, İstanbul müddei umumî muav'nliğine Söğüt hâkimi Mehmet İsmet, İstanbul müddei umumî muavinliğine Kars muavinlerinden Aziz başmüddei umumî muavinliğine Eskişehir hâkimi Fahri me, İstanbul âza mülazimliğine hukuk mezunlarından Me'ha.

Değişen valiler

Ankara, 10 (Telefonla) — Antalya valii ğine Kutahya valisi Sahib, Kutahya valiliğine İçel valisi Fazıl, Kırşehir valiliğ'ne Muş valisi Ekrem, Giresun valiliğ'ne Ankara vilâyet idare heyeti âzasından Yahya Sezai, İçel valii ğine Ankara vilâyet idare heyetinden Halid Haydar, Kastamonu valii ğine vekaletinde bulunan Fazıl Kocaali valiliğine vekaletinde bulunan Fa'ik Can'urruya vekaletinde bulunan Sükrü Beyler tavin edilmişler, liste yüksek tasdikten geçmiştir.

Ankarada Üniversite

Ankara, (Hususi) — Onüçüncü deki sene Ankarada tarih ve coğrafya, fen, hukuk olmak üzere üç fakülteli bir üniversite açılacaktır. Fakülteler Gazi Enstitüsü binasında yerleşecektir.

Almanların yeni harb gemisi

Berlin, 9 (A.A.) — Dün öğleden vakti Kiel de Nurenberg isiminde ki hafif kruvazör denize indirilmişti.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN — Asım Us başyazısında İtalyanların Habeşistana saldırmalarından bahsederek bunu kurtla kuzunun oyununa benzetiyor. Makalenin sonunda bu işte İtalyanların pek yalnız kalabileceklerini ümit etmemekte ve bilhassa Japonların da bu işle alakadar olduklarını ileri sürerek İtalyanları başboş bırakmıyacağı mütalesasını ileri sürmektedir.

CUMHURİYET — Yunus Nadi yazısını Fransız — İtalyan anlaşmasına tahsis etmiştir.

Yazıya göre Laval, Bartanun Marsilyadaki ölümü ile yarada kalan dostluk teşebbüslerini iletirmek ve bunu sağlan bir kazığa bağlamak istiyor. Buna sebep te Afrikadaki Fransız

müstemlekelerinin İtalyanunkilere nisbetle çok geniş ve büyük olmasının verdiği korkudur.

MILLİYET — Ahmet Sükrü Esmerde yazısını İtalya — Habeşistan meselesine tahsis etmiştir. Makaleye nazaran Afrikada emperyalist hükûmetler arasında taksim edilmeyen yegâne hükûmet olarak bir Habeşistan kalmıştır. Bir çok hükûmetler çoktandır bunun taksimi işi için aralarında pazarlık yapmakta idiler. İngiltere, Fransa, İtalya arasında bu paylaşma münakaşaları belki daha devam edecek ti, fakat Japonyanın Uzak Şarktan elini uzatarak burayı elde etmek istemesi bunların kararlarını tesri etmiş oluyor. Nitekim ilk önce İtalyan as -

kerleri artık hududu geçmiş bulunuyorlar.

ZAMAN — "İtalya ve Habeşistan," başlıklı yazı evvelâ İtalyanlarla Habeşlilerin bundan 38 sene evvel yaptıkları harbi kusece anlatıp bunda İtalyanların mağlup olduğunu söyledikten sonra bu yeni hadiseyi de İtalya hesabına tehlikeli ve yanlış görüyor.

AKŞAM — Necmettin Sadık ta sabah çıkan Kurun gazetesinde Asım Us'un yazdığı kurtla kuzu hikâyesini almış ve aynı şeyi tekrar etmiştir.

SON POSTA — Bir yıldız imzalı fıkra kadınların bayramından bahsetmekte ve kadınlara muvaffakiyetler dilemektedir.

Benim görüşüm:**öğretim işimiz pek sudan!**

Biz yazarların kulağı kırıktır. Yeni çıkmış bir söz duyunca beyimize yerleşmeye uğraşırız. Ben, kendi payıma, aylardanberi bu işle uğraşıyorum; birkaç yüz deymi (sözü, kelimeyi) benimsemiş gibiydim. Böyle iken bile, önüm den tarama dergisi eksik olmuyor. Gazeteleri okurken bilmediğim yeni lâkırdılarla karşılaşınca, açıp bakıyorum.

Hele Anadolu ajansının son günlerde öz türkçeye güler yüz göstermesi üzerine işler büsbütün çatallaştı. Ajans, yakası açılmış bir sözü ortaya atıyor. Ne demeye geldiğini de ya hiç yanına yazmıyor, ya da salt bir kez (sade bir defa) yazarak oldu bitti sayıyor.

Bir daha söyleyeyim ki, bunların hepsini ben anlayamıyorum. Tarama dergisine boyuna baş vurup duruyorum. Nerede kalmış ki dil bilgisi benimkinden az olanlar kavrayacak.

İş, bu değişimden kimseyi irkitememek, korkutmamaktır. Onun için, unutmuyalım ki, öğretişde, bir daha bir daha söylemek, en başda gelir. (Saylav) in mebus, (Budun) un halk olduğunu biz öğrendikse, bütün yurtdaşılar öğrendi sanıyalım.

Kaçdır söylüyoruz; gene de ipleri sürmekden geri durmayalım: Tarama dergisini on liraya satmak olur iş değildir. Bu, kazançlı bir alış veriş mi sayılmış ki, on lira diye ayak direniyor?.. Pek çoklarını söylüyoruz: almak istiyorlarsa da alıyolarlar.

Gazeteler, ajans telgrafları, so-yadları, ortalığa yeni sözler üşüşürdü. Bunların ne demeye geldiğini öğrenmek isteyen nereye baksın?.. (Saylav), (söylev) gibi sözleri anlamayan nereye baksın?.. On lirası yoksa, bunları öğrenemesin mi?.. On lira da az akça değildir.

Yayım, öğretim işimiz, pek sudan!

V. N. Tanur

Marangozlar

Marangozlar cemiyeti idare heyeti son toplantısında mühim bir karar vermiştir.

Bu karar, İktisat Vekâletinden mobilya yapılacak kerestelerin fırınlanması isteğidir.

Cemiyet umumî kâtibi Fuat Bey bu hususta demiştir ki:

— Bütün mobilyalar fırınlanmamış yaş kerestelerden yapılmakta ve bu yüzden mobilyalar kısa bir müddet sonra çatlamakta, ayrılmaktadır. Mobilye çatlayınca da müşteri bütün hatayı marangoza yüklemektedir. Kenar resteyi kurutacak fırın olmadığına göre bu işte marangozun hiç kabahati yoktur.

Cemiyet, hem müşterinin ve hem de marangozun zararına olan bu işin bir an evvel hallini istiyor. Civar memleketlerde ol-
duğu gibi, büyük kereste fabrikalarında kereste kurutma fırınlanmamış kerestelerle mobil-
si yapılmamasının da yasak edilme-
si lazımdır.

İktisat Bakanlığımıza bu hususta müracaat edilecektir.

Bir aile faciası**Sıhhi kitap sergisi**

İkincikânunun birinci günü üçüncü muntaka etibba odası tarafından Çağaloğlunda oda binasında birinci tıbbi ve sıhhi kitaplar sergisi açılacaktır. Sergide tarihî eserler, Arap harflerle Türkçe ve ecnebi dillerle yazılmış bütün eserler, sıhhi ve tıbbi mecmualar, Türk hekimleri tarafından yazılmış ilmi edebi vesair sahalardaki eserler, Türk hekimleri tarafından icat edilmiş âletler, tarihî ve sıhhi müesseselerin resim ve plânları, mulâjlar vesair kütün doktorların memleket hizmetine taallük eden eserleri gösterilecektir. Sergide teşhîr edilmek üzere etibba odasına bir çok eserler, nümuneler gelmiştir. Anadoludaki ve hatâ Avrupadaki Türk doktorları da bu sergiye büyük bir alâka göstermişlerdir. Eserlerin ve nümunelerin kabul müddeti önümüzdeki Cumartesi günü bitecektir.

Türkiyede ilk defa olarak açılacak olan bu sergi on beş gün sürecektir. Sergiyi Sıhhat Bakanlığı erkânından birinin açması muhtemeldir.

Nişanlısını öldüren Yahudi genci

Dört ay kadar evvel Tahtakalede nişanlısı Raşeli bıçaklıyarak öldürmekten suçlu Leon adlı onsekiz yaşlarındaki Musevi çocuğunun, dün Ağırceza mahkemesinde muhakemesi bitirilecekti.

Bu sebeple mahkeme koridoru büyük bir kısmını Musevi teşkil eden bir kalabalıkla dolmuştu.

Katil Leon mahkeme salonuna getirildi, fakat geçenki celsede göstermiş olduğu beş kadar müdafaa şahitlerinden hiç biri gelmemiş olduğu cihetle bunların zorla getirilmeleri için muhakeme İkinci kânunun 13 üncü Pazar günü saat 13 buçuk'a bırakıldı.

Fakir çocuklara yiyecek

Fakir çocuklara gıda verilebilmesi için Çarşamba günü Hilâiahmer İstanbul Merkezinde bir toplantı yapılacaktır. Bu içtimaa bütün Hilâiahmer kaza ve nahiye merkezlerinden birer mürahhas çağırılmıştır.

Çorbaları yağlı göstermek için

Tavuk söğüşü ve çorbası satan bazı seyyar satıcılarla dükkâncıların hastalıklı tavukları pişirip sattıkları ve çorbaların yağlı görünmesi için içerlerine fena maddeler kattıkları alman nümunelerden anlaşılmıştır. Bunun önüne geçilmesi alâkadar memurlara emredilmiştir.

Şehir plânı için toplantı

İstanbul plânı etrafında tetkikler yapan üç ecnebi mütehas-
sısın raporlarını gözden geçirecek olan jüri heyeti bugün saat on dörtte belediyede şehir meclisi salonunda ilk toplantısını yapacaktır.

Sandalcı Aziz karısını neden öldürdü?

Katil Aziz

Eyüpte Eskiye mahallesinde oturan sandalcı Aziz, Didar ismindeki karısı ile beş senelik evlidir.

Aziz, Didarla evlenelidenberi Didarın harekâtından şüphelenmekte, karısını takip ve tarassutan geri kalmamak suretile işi idare etmektedir.

Bir zamanlar, karısını bazı erkeklerle konuşurken görmüş, bunun üzerine kendisini Üsküdar'da bulunan teyzesinin evine göndermiştir. Kendisi de bir müddet oraya gidip gelmiştir.

Didar, Üsküdar'da bir hayli zaman oturduktan sonra teyzesile geçinemediği için tekrar kendi evlerine dönmüşlerdir.

Aziz'in, Fethi ve Ali isimlerinde iki arkadaşı vardır. Karısı Didar bunlarla sıkı fıkı dost olmuştur.

Aziz evde bulunmadığı zamanlar Fethi, yahut Ali eve gelir oturur, yer, içer, bazı günler Aziz de buna tesadüf eylemiştir.

Aziz'in, bu hallere tahammülü kalmamışsa da karısına olan fazla muhabbeti, onu sükût ettirmektedir.

Nihayet Çarşamba günü Aziz, eve gelmiş, karısını evde bulamamış, biraz sonra karısının üç kişi ile beraber gelmekte olduğunu görmüş ve yanlarına sokulup nereden geldiklerini sorunca (Didar evien ötürüyoruz) cevabını almıştır.

Bu cevap karşısında kalan Aziz, erkeklerle, (bu akşam karımı da alıp götürünüz, fakat yarın hepinizle görüşürüz) demiş, kendisi de Edirnekapı'da bulunan yengesinin evine gidip yatmıştır.

Ertesi sabah, Aziz, işine giderken Çatladıkapı mezarlığına geldiğinde bir kaç iht'yarın (tüh utanmazlar, artık mezarlıkta da mı) dedikleri kulağına gitmiş, yanlarına sokulduğu zaman karısını, iki erkekle mezarlıktan çıkarken bulmuştur.

Bunu gören Aziz derhal bıcağını çekip karısını, vücudunun bir çok yerlerine saplayıp yere düşürdükten sonra kaçmış, bir saat sonra didar teslim olmuştur.

Didar, aldığı yaraların tesiriyle kaldırıldığı Balat Yahudi hastahanesinde dün ölmüştür. Aziz de dün müddet umumiye teslim edilmiştir.

Sıhhat müsteşarı

Cenevrede Milletler cemiyetinin sıhhi komitesi toplantılarına iştirak eden sıhiye müsteşarı Bay Husameddin gelecek hafta İstanbul'a dönecektir.

İhracatımız artıyor

Harice mal gönderme hararetle devam ediyor. T'caret ve zahire borsasının istatistikine göre arpa fiyatları gittikçe yükselmektedir. Bu yükseliş kilo başına on paradan fazladır. Geçen seneye nazaran fiyatlardaki yükseliş bir buçuk kuruştur. Geçen hafta zarfında İstanbul'a 850 ton arpa gelmiştir. Bu suretle İstanbul'daki arpa stoku 1517 tonu bulmuştur. Yabancı memleketlere bir haftada çıkarılan arpa ile 246 tondur. Rekolte başlangıcından beri olan ihracat ise 11060 tondur. Geçen sene aynı müddet zarfındaki ihracat ise ancak 2680 tondur.

Geçen hafta İstanbul'a 6896 ton buğday gelmiştir. Hafta zarfında harice rekor teşkil eden ihracat yapılmıştır. Bir hafta zarfında İstanbul'dan harice 16876 ton buğday çıkarılmıştır.

Rekolte mevsimi başlangıcı olan Ağustos'dan bu ayın başına kadar yabancı memleketlere 52592 ton buğday gönderilmiştir. Geçen sene aynı müddet zarfında gönderilen buğday ise ancak 1246 tondur.

Çavdar ve mısır fiyatları da yükselmektedir. İstanbul'da çavdar istoku yoktur.

Sarı mısırdan 30 ton ihracat edilmiştir. Nohut ihracatı devam etmektedir. Susamlara Lehistan'dan iyi istekler vardır. Susam ihracatı mühim yekûn tutmağa başlamıştır. Geçen hafta zarfında 85 ton susam ihracat edilmiştir.

Kabuklu cevize Almanyada istekli müşteriler bulunmaktadır. Hafta zarfında yabancı memleketlere 35 ton kabuklu ve 17 ton iç ceviz yüklenilmiştir.

İstanbul'da tiftik istoku çok azalmıştır. Son zamanların satışları oğlak'ara inhisar etmektedir. Geçen hafta borsada kilosu 110 kuruşdan 30487 kilo tiftik oğlak satılmıştır. Geçen yıl bu malların fiyatı ancak 60 kuruşdu.

Tarak hırsızı

İpcilerde Hayrinin dükkânından sekiz tane tarak çalan sabıkalı Şerife, taraklarla birlikde yakalanmıştır.

Yağlı müş'eri

Arabcamide kunduracı Muradın dükkânına ölçü vermeğe gelen Nadir isminde bir sabıkalı, dükkân içinde asılı ceket cebinden cüzdan çalarken yakalanmıştır.

Ölüm

Kumkapı Nişancasında mekteb sokağında oturan 66 yaşlarında simsar Mehmet, dün Kumkapıda giderken düşmüş, ölmüştür.

Kumar

Kasımpaşı'da ahır Raifin dükkânında Abdullah, Faik Mustafa, Kâzım ismiyle dört kumarbaz iskambil kâğıdıyla kumar oynarlarken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır.

Ne var, Ne yok**Sivil tayyarecilikte plân**

Rusyada havacılığın şimdiden büyük bir yer aldığı ulusal ekonomisi sahasının muhtelif kolları hava nakliyatı, orman ve tarla haşaratına karşı mücadele, uçak (tayyare), vasıtasıyla ekim, bataklıktan doğan hastalıklarla mücadele, kutup buzları üstünde balık avı veya yer keşfi için uçuş ve hava fotoğrafçılığıdır.

Yeni hatların kurumu hava hatlarının muntazam işleyişi aerodromların techizi hep sivil havacılığın ikinci beş senelik plân münasebetiyle, araştırma ve çarelendirilmesi lâzımgelen meselelerdir.

Plân, aynı zamanda hafif uçaklar için bir parkın meydana getirilip böylece bu uçakların türlü türlü soysal kurum ve hizmetler görebilmelerini mümkün kılmayı tasarlıyor.

1932 senesinde bütünü 32,000 kilometre olan hava hatlarının uzunluğu 1927 senesinde 85,000 kilometreyi bulacaktır.

Ehemmiyeti ancak mahallî olan 35,000 kilometrelik bir hat ise, ayrıca, 1937 senesinin bitiminden evvel kullanışa geçecektir.

Beş senelik plânın ikinci devresi esnasında esasen işlemekte bulunmuş olan: Moskova — Vladivostok, Moskova — Bakü — Tiflis ve Moskova — Taşkent hatlarından başka bir çok mahallî hatla açılacaktır.

Bunlardan başka, bazı "dirigable", hatlarda kullanılacaktır.

Hava nakliyatı ziyadesiyle artmaktadır. Seyyah adedi 1922 de 27,000 iken; 1937 de 665,000 e çıkacak; diğer taraftan eşya nakliyatı da 1937 de 68.000 tonu bulacak; yani 1932 senesinde 160,000 ton kilometrelik iken 1937 de 120.000.000 ton kilometrelik tutacaktır.

Bundan sonra havacılığın ulusal ekonominin öteki kollarındaki tatbikatı da, böyle çabuk bir gidişle ilerliyecektir.

Havacılık işlerin topyekûn veriminin, ilk beş senelik devreye nisbetle, on kere artmış olacağı şüphesizdir.

Her sene ve her uçak başına uçuş saatlerinin artması, keza bütünün yüzde seksenini tutan ticarî uçuş işlerinin fazlaşması, posta münakalatının daha çabuk yürütmesi, hatların bakım servislerinin keza hava hatlarının emniyetli olması, Sovyet havacılığının varmak istediği en mühim gayelerden biridir.

B'inci beş senelik plânda olduğu gibi, sanayi ve hava işlerinde çalışanların fedakârlığı ve kahramanlığının, sivil havacılığın ikinci beş senelik plânının tahakkuku için en emin ve en verimli destekleri olacakları muhakkaktır.

Journal de Moscou

Hukuk talebesinin çay ziyafeti

Hukuk talebe cemiyeti, önümüzdeki Cuma günü Tokatlıyan salonlarında birinci sınıfa yeni gelen arkadaşları şerefine bir çay ziyafeti verecektir. Ziyafete fakülte profesörleri de çağırılmıştır.

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Şahin Yavrusu

Yazan: Kadir Can No. 22

En iyisi budur ama, ayaklarımızdaki zincirler olmasa!

Buradan koşu koşu doğru, biraz ilerideki kayıklardan birine girmek ve yelkeni açarak uzaklaşmaktan başka çare yok. Eğer balıkçılardan bir ikisine raslarsak, onları da haklarız... Nasıl, ne dersiniz?...

— Doğru!... Yaparız!

Alaca karanlıkta, büyücek bir kayanın dibinde toplandılar. İleriye baktılar. Orada sahiden hiç kimse yoktu.

Sekizi de ok gibi yerlerinden fırladılar. Bir kaç saniye sonra ke nara bağlı olan yelkenli kayığın ipi kesilmiş, içine girmişlerdi.

Yelkenler fora edildi.

Açıldılar.

Köyden gelen üç dört kişi onları görmüşlerdi. Evvelâ, şaşırıyorlardı. Sonra birdenbire bütün kuvvetleriyle bağırmağa, köye doğru geriye koşmağa başladılar.

Kulübeden fırlayan bir adam da olduğu yerde kollarını indirib kaldırıarak tepiniyor, haykırıyordu.

Ali reisin küçük yelkenlisi bütün hızıyla açılıyor, cenuba doğru uçuyordu.

Venedikden ayrılırken arkalarına düşen kayıkların galer, pek uzakda adacıkların arasına girip çıkıyor, onları arıyorlardı.

Sahilde Venedik atlıları, yalın kılıç deniz kenarında duruyorlar, kocaman, beyaz bir kartal gibi uzaklaşan yelkenliye büyük bir tınısla bakıyorlardı.

Artık kurtulmuşlardı.

Onlara hiç kimse, zengin Venediğin bütün donanması bile artık yetişemezdi.

Aralarında, Şahin Reisi kurtarmak için ne yapmak lâzım geldiğini görüşdüler ve şuna karar verdiler:

Böyle silâhsız, hazırlıksız, bütün Venedik askerlerinin onları aradıkları bir zamanda karaya çıkmak, kendi ayaklarıyla yeni den zincire bağlanmaktan başka bir şey değildi. Bunun için doğru İnebahtıya gidecekler, orada iyice silâhlanacaklar, kendilerine başka yoldaşlar bulacaklar, büyücek bir gemiye binecekler ve tekrar buraya döneceklerdi.

Ali reis, babasını bir an evvel kurtarmadığı için üzülyordu. Venedik sahilleri ufaldıkça onun kalbindeki baba hasreti büyüyor, derin derin içini çekiyordu. Fakat başka çare yoktu.

— Doğru İnebahtıya gidiyoruz, arkadaşlar!... Allah yolunuza açık etsin!...

Dedi.

Kara Yusuf cevap verdi:

— En kısa zamanda geri döneceğiz ve Şahin Reisi arıyacağız!...

— Venediğin altını üstüne getireceğiz...

— Evet!... Yapacağız!...

— Yapacağız!...

— Yaşasın Ali reis!... Yaşasın Şahin Reis!....

— Yaşasın!....

Hepsi de genç korsanın elini sıkıyorlar, boynuna sarılıyorlardı.

Ali Reisin gözleri sevinçten yaşarmıştı.

Rüzgâr gitdikçe hızlanıyor, sanki onları üç senedenberi hasret kaldıkları vatan toprağına, hava-

sına ve suyunu bir an evvel kavuşdurmak istiyordu.

Venedik hudutlarını geçtikten sonra ilk limana, Pesaro'ya uğradılar. Güvertede yalnız Kara Yusuf küçük Hüseyin ve Ali Reis görünüyordular. Diğerleri başaltına gizlenmişlerdi. Küçük bir kayıkta böyle sekiz kişinin bulunması ne de olsa göze çarpabiliirdi.

Ali Reisle Kara Yusuf su ve yiyecek almak için karaya çıktılar. Çabucak döndüler ve hemen denize açıldılar.

Ne olur, ne olmaz, diyerek İtalya sahillerini bırakmışlar, Dalmaçya tarafından cenuba doğru sarkıyorlardı.

Dalmaçya kodrsanları

Onları bekliyen korkunç felâketden haberleri yoktu. Ufacık yelkenlinin güvertesine uzanmışlar, birbirlerine ayrılık senelerinin hikâyelerini anlatıyorlardı.

Bu bitince şen ve ümidli, memleket şarkılarını söylüyorlardı.

O gün ve o gece böyle geçti.

Hepsi de buralarını İtalya sahillerinden daha korkusuz sanıyorlardı. Dimdik yükselen yalçın kayalara, irili ufaklı denize dağılmış olan sayısız ve granit adalara merakla bakıyorlardı.

Küçük Hüseyin Şahin Reisle geçen şerefli günleri hatırlamış olmalı ki gene korsanlık damarları kabarmıştı.

İçini uzun uzun çekdi ve söylendi:

— Buraları, bizim gibiler için biçilmiş kaftan... Şahin Reis aramızda olsaydı ve görseydi. İnebahtıyı bırakır, buraya gelirdi. Bakın şuraya be, adım başında ko ca bir donanmayı gizliyecek kadar bol girintiler var. En zorlu bir kovalamaca oyununda insanı aldatmağa yarıyan kayalık ve sip sivri çıkıntılar dolu...

Hepsi de bunları dikkatle dinliyorlardı.

Kara Yusuf çokdan kürekleri bırakmıştı. Yelkeni şişiren güzel rüzgâr onlara yetiyordu.

Küçük Hüseyin de cevap verdi:

— Yalnız bu kadarı bir korsan için hiçdir. Burada hava mı avlıyacaksınız?... Acaba av var mı? Bir de onu düşün!...

— Öyle ya, öyle ya... Av olmadıktan sonra boş yere yelken kürek sallamak neye yarar?...

Küçük Hüseyin susmuştu.

Ali de susuyordu.

O, yalnız babasını, onu bir an evvel kurtarmak için ne yapmak lâzım geldiğini düşünüyordu.

Bir aralık başını kaldırdı. İleriye bakdı. Küçük Hüseyinle arkadaşlarına dönerek:

— İnebahtıya ne zaman varırız acaba?...

Diye soracaktı.

Fakat ağzı açık kaldı. Çünkü tâ ilerideki yüksek burunun ucundan ansızın bir kadirge çıktı.

— Bir gemi!...

Diye mırıldandı.

Hepsi de başlarını o tarafa çevirdiler ve baktılar...

(Devamı var)

İngilizce dersleri

Müellifi: Ömer Rıza

—77—

Zamirleri, kullanışlarına göre sınıflara ayırmak çok kolaydır. İlk önce şahsi zamirler vardır:

Bunlar:

I (ay) ben, we (vi) biz, you (yu) sen, siz; he (hi) o (müzekker); she (şi) o (müennes); it (it) o; they (zey) onlar.

Bütün bunlar ancak fail olabilirler.. Bunların mef'ul olanları sırasile şunlardır:

Me (mi) bana, beni; us (as) bize, bizi; you (yu) size, sizi; him (him) ona, onu, (müzekker); her (her) ona, onu (müennes) it (it) ona onu, them (zem) onları, onlara.

Bunların mülkiyeti ifade edenleri de şunlardır:

Mine (mayn) benim; ours (averz) bizim, yours (yurz) sizin, his (hiz) onun (müzekker); hers onun (müennes); theirs (zerz) onların müennes.

Bunların hepsi'ne şahsi zamirler personal pronouns (persenel pronanz) denilmesinin sebebini anlamak çok kolaydır. Çünkü hepsi şahsa aittir. Sonra bunlar, sayıya, cins ve cümledeki yerlerine göre değişiyorlar. Fakat bunların en az değişeni you (siz) zamiridir. Eskiden bunun müfredi vardı. Fakat bunlar artık pek kullanılmıyor.

Şahsi zamirler üç şahsa ayrılırlar. Konuşan veya yazan şahsın kendisi mine, me, I, zamirlerini kullanırlar. Şayet konuşan veya yazan adam başkalarını da kendisiyle birleştirirse o zaman ours, us, we zamirlerini kullanır. Bunların hepsi birinci şahıstırlar.

(Devamı var)

Taşdelen suyu

Üsküdüre indirilmek için tetkikatın ilk safhası bitti

Taşdelen suyunun Üsküdüre indirilmesi etrafında yapılan tetkikatın ilk safhası neticelenmiştir. Bu tetkikat bazı üniversite profesörleri ile kimyakerler tarafından Taşdelen suyunun membarında yapılmakta idi. Taşdelen membama civar bazı kaynaklardan numuneler alınmış ve bunlar tahlil edilmiştir. Numunelerden, diğer kaynaklardaki suların da Taşdelen membamdan çıkan suyun evsafını haiz olduğu anlaşılmıştır.

Bir müddetten beri devam eden bu tetkikata ait tahlil raporlar hazırlanmaktadır. Raporlar belediye ye verildikten sonra Taşdelen suyunun Üsküdüre indirilmesi meselesi halledilecektir. Taşdelen suyu ile diğer kaynaklardan çıkan sular birleştirilecek ve elde edilecek fazla su geniş borularla Üsküdüre Şemsipaşaya indirilecektir.

İlkbahardan itibaren Üsküdüre Taşdelen membar arasındaki arazide tetkikat yapılarak boruların döşenme projesi hazırlanacaktır. Belediyenin, 935 bütçesine, evvelce bütçeye konup ta sarfedilemiyen yüz bin lira tahsisat gene konacaktır.

Taşdelen suyunun Üsküdüre iki yüz bin lira masrafla indirilebileceği anlaşılmaktadır. Halen muvakkat bir spor sahası olan Şemsipaşada da asrı su tesatı yapılacaktır ve Taşdelen suları şimdiki gibi membamdan değil, Şemsipaşaya

(Devamı var)

T: 5000

Yazan: Aka Gündüz

No. 40

Alma ve başka dile çevirme Devlet yasasınca koru'udur.

Gülünç olmamasının da yolu yoktu. Bütün Acun Cenevre ile alay ederken iki yıllık bir profesörün ortaya çıkıp:

— İnsanlığı savaştan kurtarmaya çalışacağım! demesi ölülerini bile güldürebilirdi.

Öyleyse buna gizli çalışmalı. Kimseye bir eşy söylememeli. Güneşe çıkacağım, aydakilerle konuşacağım, durmaz dönüğü (devri daimi) buldum diyen yarı delilere benzemektense susmak en doğru yoldu. Susmak ve gizli çalışmak...

İçeriye Doçenti girdi.

— Profesör, dedi, bugün ayın ikisi. Son taksit günü.

Esoes teşekkür etti. Doçent çıkınca kalktı çekmeden bir beş liralık çıkardı. Kapattı. Üstünü Zeus'a yazıp gönderdi. Borçtan üç dört yıl sonra kurtulunca pek sevindi. Ellerini uğuşturdu.

Zeus'tan ayrılalı köşke uğramamıştı. Bu bir kötü duygudan değildi. Biliyordu ki Zeus onu her görüşte ölen dayı oğullarını ana-cak. İçine bir tutam avu dolacak. Kolsuz kocası da sevgin adamdı, bu ağuyu karısının gözlerinde görecekti, üzülecekti. Böyle bir şeye ünmemek için düğünlerine bile gitmemişti. Düğün de yapılamamıştı ya. Yalnız dedi kodusu kendi kulağına kadar gelmişti. Öyle zengin, güzel bir kadın iki kolu kopuk bir adama nediye vardı? Şaşılacak şey. Ve arkasından bir alay alçakca sözler.

— Çocukları olunca giderim, diye düşündü. Nezle ve bronşiti mi ilk o yavruya yaparım. Gazeteler de nereden haber almışlar?

Yalnız gazeteler mi? Bütün bilim acunu duymuştu ki genç bir profesör sayılan Esose; nezle, bronşit, Anj'n için çok değerli bir aşı bulmuş, denemerle yüzde yüz iyi çıkıyormuş.

Fakat profesör Esoes buralarda değildi. Onun bütün düşüncesi, insanlığı hem hastalıklardan hem boğazlaşmalardan kurtarmaktı...

Önce yürüyeceği yolun planını çizecekti. Hemen oturdu Kültür Bakanlığına şöyle bir şey yazdı: Kendimi Bilim araştırmalarına vermeği ülkü edindim. Ölüncüye kadar laboratuvarlardan çıkmıyacağım. Beni okutmaktan almış bu işe veriniz. Laboratuvarlarda bir küçük oda bana yeter. Acunda kimsem yoktur. Ben Ulusumun ve insanlığın adamıyım.

Ülkü Bakanlığı Üniversite Rektörlüğüne sordu: Bu herif deli mi? Rektörlük çok iyi bir karşılık verdi. Dediklerinin doğru olduğunu söyledi ve Esoes'in dileklerini arkaladı. (İltimas etti.)

Ülkü Bakanlığı; Baremdeki yerinden yükselmesini ve aylığının artmasını istememek; üç yıl içinde laboratuvarından çıkıp dışarda ev tutarsa, içeride kaldığı aylarca oda kirasını, elektrik, kalörifer, su, deneme paralarını ödemek üzere Esoes'in dileğini yaptı.

Rektör Esoes'in yüreğini incitmek ve Bakanlığın dar kafalılığını göstermemek için bunlardan daki yerden doldurulacaktır. Şemsipaşada suyun verildiği yerin etrafına ağaçlar dikilecek, gazinolar yapılacak ve burası bir mesire haline getirilecektir.

hiç birini söylemedi. Elinden bütün körü bir taahhüt kağıdı aldı.

Profesör Esoes ertesi gün erkenden bavulunu, çantasını, kitaplarını, varını yoğunu aldı. Altıncı Laboratuvarın bodurumunda temizlenen bir beton odaya yerleşti.

Bu yaşa gelinceye kadar bu derlu sevinmemişti. Tam bir konfor ve sekiz on laboratuvarı vardı. Aylığı da işliyordu. Daha ne isterdi?

Odanın yerleştirilmesine eski Doçenti ile talebeleri yardım ettiler. Genç Doçent boynunu bükerek dedi:

— Siz bizden ayrıldınız. Amma biz sizden ayrılmadık. Niçin ayrıldığınızı düşündükçe göğsümü kabarıyor. Bizi her gün dört yanınızda bulacaksınız. Her buyuracağınız işe koşmak bize en derin kıvanç olacaktır.

Esoes çocuk sevinci içindeydi. Kazık ayağını sert betonun üstüne de taklata taklata dolaşıyordu. Bir delikanlı:

— Yarın, dedi. Evden size bir oda halısı getireyim. Beton size belki dokunur.

— Ben de bir şazlong getireceğim.

— Ben be bir şezlong getireceğim. Ma lâmbam var.

Hepsini laboratuvarın avlu kapısına kadar uğurladı.

— Ey çocuklar! dedi. Bu günlerden sonra toprak ve kan Acunundan, Bilim ve insanlık Acununa göç ettim. Ben buradan yıldı, iki

ma ne mutlu! Benden iki üç saat olsun yakasını kurtaracak!

Odasına dönünce karyolasının üstüne uzandı. Ülkü Bakanlığının gösterdiği ilim severliğe (!) karşı derin bir duygu ile heyecanlanmıştı.

Zeus'u gene düşündü. Artık çocuğunun doğumuna da gitmesin olur, dedi. Nasıl bir işe giriştiğini yazınca gücenmiyecektir. Her insandır o. Hiç insan insana gücünir mi?

Yazınca...

Neden yazınca? Hemen oturup yazmalıyım. Ona karşı gizlim yoktur. O benim yüreğimdir.

Yazmağa başladı:

Zeus! Beni oku Zeus!

.....

II

Zeus Enstitüsünde Prensi Laboratuvarı.

Devlet, Esoes'in üçüncü buluş ve profesörlüğünün yirminci yıl onurüne bir Enstitü kurmak istedi. Adına Esoes Enstitüsü denilecekti ve profesör artık burada çalışmaktı. 16 yıldan beri bugün, ikim olarak sokağa çıkıyordu. Esoes'in içinde laboratuvarına kapandı ilk günün sevinci vardı:

Zeus, oğlu Oral'ı everiyordu. Bu yirmi üç yaşındaki delikanlı devletin yaptıracağı Enstitü'nün plan yarısında birinciliği almış Enstitü, Esoes'in öğütlerine, isteklerine uygun yapılacaktır. Yeni laboratuvarlarını kolavlaştıracak pavyonlar, laboratuvarlar, Esoes'in kafasından çıkıp canlanmıştır.

Oral kimdi?

(Devamı var)

Cüzamlıların Mezarlığı

Büyük zabıta romanı

Nakleden: Vâ - Nâ

—36—

— Evet, yazık oldu.
— Telgrafımı aldınız mı?
— Evet.. Rifat bey geldi..
— Ya.. Geldi demek?.. Ben o -
nu görmedim..

— Kendisini tanımıyorsunuz galiba?
— Tanıdığımı söylemiş miy -
dim, bilmem.. Herhalde, âmirini
tanıyorum.. Ona uğradımdı. En i -
yi memurlarından Rifat beyi bu
işe yollıyacağımı söyledim. Rifat
beyi de âdeta yakından tanıy -
ve takdir ederim desem hata etmiş
olmam.. Söyleyin bakalım, sizin
üzerinizde ne tesir bıraktı?

— Ne fena, ne de pek o kadar
iyi tesir bırakmadı. Gayet sakin gö -
rünüyor!..

— Ümid edelim ki muvaffak
olsun.. Bütün olub bitenleri ken -
disine anlatmış mı?

— Evet.. Hülâsa olarak, alelâ -
cele, kısaca anlatmış..

— Ne düşünüyor?

— Hiç bir fikir söylemedi.

— Polis hafiyelelerinde ekseriya
tesadüf olunan bir âdet..

Lâtif, yerinden kalktı.

— Sizi bahçe kapısına kadar
teşyi edeyim.

— Peki, siz?

— Sen, evin içinde kilidlenerek
yatacağım.

Nuh, kalktı.

Kararsızdı.

— İsterseniz, bütün odaları be -
raberce arıyalım.

— Ne var?

— Merdivendeki ışık sönmüş.

Birkaç saniye, sükût içinde dur -
dular. Sonra, Nuh, kapının eşigin -
de durdu ve şöylece mırıldandı:

— Zemin katında, lâmbada ha -
lâ ışık var.

Lâtif, dili tutulmuş gibiydi. Hiç
bir şey söylemiyordu.

Nuh:

— Artık gidelim.. dedi. Geç
kaldım. Evden merak edecekler..

Bu sefer, Lâtif, onun arkasın -
dan yürüdü. Duvar istikametini
takip etdiler. Her şey sakin ve
yerliyerindeydi. Küçük sofa ay -
dınlanmıştı. Buraya ışık, salonun
lâmbasından süzülüyordu.

(Devamı var)

Güneşli Sağnaklar

İdris Ahmed

Şairin kumanda ettiği bu ham -
le rasyonel sanatın bir tezahürü -
dür.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Sanat hareketlerini takip eden -
lere bilhassa tavsiye ederiz.

Aslanlı Hükümdar

Süleymanın oğlu

Yarınki sayımızda
üçüncü kısmı
başlıyacaktır

Istidadını mut - fakta anlıyan kadın!

Alman Yahu -
di yıldızı Vales -
ka Gert tekrar
berline dönmek
üzere.

Londrada bir
gazeteciye şöyle
beyanatta bulun -
muştur:

"Berlin'e gi -

Dansöz de -
ceğim. Fakat
Valeska Gert benim yaptığım
dansı kocam göremeyecektir..

Bu, Yahudi dansözün kocası
hasta veya ölmüş olduğundan de -
ğildir.

Dansözün kendi Yahudi, koca -
sı ise hristiyan bir Alman oldu -
ğu içindir. Yahudi dansöz:

"Almanyada hiç bir hristiya -
nın Yahudi tiyatrosuna girmesine
müsaade edilmemektedir.. demiş -
tir.

Alman Yahudi dansözün Va -
leska Gert, Almanyada yeni re -
jim kurulmadan önce meşhur ol -
muş, 28 yaşındaymış.

14 yaşında, evinin mutfağında
aşçı kadımla birlikte bir gramofon
plâğı karşısında ayak oyunları ya -
parak, şu, şimdi pek beğenilmek -
te olan dans üstünlüğünü elde et -
miş..

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

18 — 18,30 Fransızca ders. 18,30
— 19,30 Plâk: Tiyatro musiki. 19,
30 — 19,40 Dünya haberleri. 19,40 —
20 Muzik - solo (Nejat - Keman). 20 —
20,30 Konuşma: Selim Sırrı. 20,30
21,15 Plâk: Orkestra. 21,15 — 21,30
Anadolu ajansı - Borsalar. 21,30 dan
itibaren Türkçe sözlü dans musiki,
Bayan Bedriye Rasim, Radyo caz ve
tango orkestrası.

Muhasep aranıyor

Bir ticarethanenin muhasebe -
sini tutmak ve sabahdan akşama
kadar orada çalışmak şartıyla
bir gence ihtiyac vardır. İstiyen -
ler mektupla A.S. posta kutusu
46 ya müracaatları.

Tornacı aranıyor

Mensucat fabrikalarında ça -
lışmış iyi bir ustaya ihtiyac var -
dır. Talibler Balatda Süreyyapa -
şa mensucat fabrikasına mür -
caat. (3460)

FERAH

tiyatrosunda

OZAN OPERETİ

(Eski Süreyya opereti)

Muhlis Sabahattin

FAHRETTİN GÜLÜNÇ -

ISMAIL ULLU

Bu gece

KIRK YILDA BİR

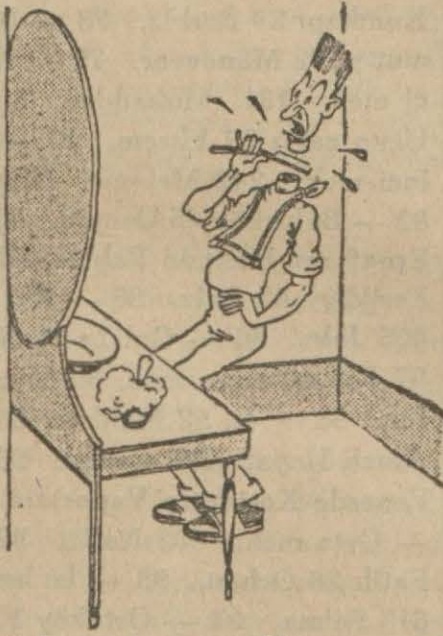
Pek yakında:

GÜL FATMA

ŞAKA

Ağacı bol olmyan memlekette pratik düşünceli bir adam!

Dalgın adam — Vay canına!

Usturayı pek derin vurmuşum!

— Bari biraz dînlenebilse..

— Kızınız mı?

— Hayır, piyanom!

— Kocacığım, ben daha yirmi
sene yaşamak isterim.

— Çok iyi.. İhtimal bu müddet
zarfında çorablarımı yamamağa
vakit bulursun.

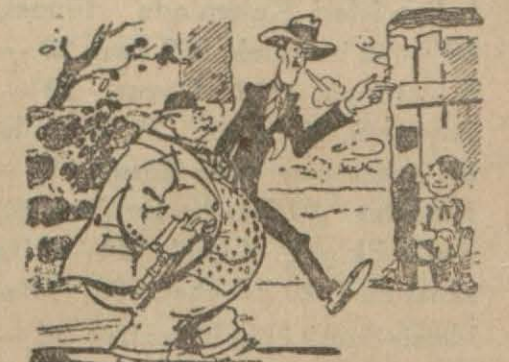
Muallim şoför — Şimdi, geriye
gitmek istesem, hareket ettirece -
ğim şeye ne "marş,, ı derler?

Acemi şoför — Cenaze marşı!

— Dilenciye 25 kuruş mu ver -
din?

— Ama öyle nazi k ki.. Bana,
senin başam mı olduğunu sordu!

— Sizi mahveden büyüklük
hülyasıdır. İnsan daima kendisin -
den aşağısına bakmalıdır.

— Nasıl olur, karnımı görmiyor
musun?

Mağaza ve t'carethane memurlarına

Saat 7 ve 9 dan sonra serbestsiniz. Bu fırsattan istifade

ASRI BİR LİSÂN ÖĞRENMEĞE ÇALISINIZ

BERLITZ MEKTEBİ

Sizin için her l'sanda yeni kurs açılmıştır

6 ay için 15 liradır. Tediyeatta teshilât yapılır

Ankara: Konya cad. - İstanbul: 373 ist'iklâl cad.

inhisarlar U. Müdürlüğünden

Köşne Kaneveçe parçaları tahminen 4435 kilo: Şemsipaşa deposunda

" Çul " " 751 " " " "

" ip " " 2808 " " " "

Kâğıt Balye kapak tahtası " 25000 " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

" " " " " " " "

Hanımefendi:

Para saadetin anahtarıdır. Mes'ut
olmak için zengin olmak şarttır.

Zengin olmak için de bir Piyango
biletini almak lazımdır..

Behemehal bir Yılbaşı Piyango
biletini alınız..

Behemehal bir Yılbaşı Piyango
biletini alınız..

Çocuk haftası

Hediye kazananların isimlerini neşrediyoruz

İki hafta önceki bilmece-miz şu idi:

- 1 — Beykozun: Cevizi.
- 2 — Alemdağın: Taşdelen suyu.
- 3 — Arnavutköyün: Çileği.
- 4 — Yedikulenin: Marulu.
- 5 — Kavağın: İnciri.
- 6 — Galatanın: Kulesi.
- 7 — Vefanın: Bozası.
- 8 — Bayrampaşanın: Enginarı.
- 9 — Langanın: Hiyarı.
- 10 — Çengelköyün: Ayvası.

Doğru bulanlardan Ankara'da H. Bayram c. Ziya Alp Doğan 1 inci, Şişli de Hâle M. A. T. (23) 2 inci hediye-miz kazanmışlardır.

KAKAO KAZANANLAR

- 3 — H. paşa 21 Saba Neşet.
- 4 — Kadıköy Canan sokak 17 İsmet, 5 — Beylerbeyi orta mektep S. 5 Şükran, 7 — Bostanca ilk mektep 132 Naime, 8 — Pangaltı Kurtuluş Suazn A., 9 — İ. Vefa selim 19, Handan, 11 — Üs-Azap s. 5 Perihan, 10 — Sultan küdar Nuhkuy S. 866 İsmail Cemil, 12 — Fenerde Şahiser Hamdi, 13 — Pangaltı 5 Maide, 14 — 15 inci mek. 4 den Cilda, 15 — R. hisar. Cama C. Şükran, 16 — Zafer S. 5 Fahrünnisa, 17 — Aksaray Cümhuriyet biki yurdu Raziye, 18 — Uzun çarşı 79 E-mer, 19 — Orta mek. 825 Saliha, 20 — 17 inci mek. 233 Muzaffer,

BÜSKÜVİ KAZANANLAR

- 21 — Ameli Hayatta Naciye,
- 22 — Kurtuluş L. 2 Süheylâ Kemal, 23 — Süleymaniye 5 Melâhat, 24 — Süreyya p. Reşat, 25 — Pangaltı 3 Bedriye, 26 — Şişli Terakki L. Acar Rifat, 27 — Belediye işleri Kalemünde Hikmet, 28 — 42 inci mek. 652 Esat, 29 — 5 inci mek. 172 Davut, 30 — Poyraz S. 19 Selma, 31 — Halk-evi azasından Elia Ruso, 32 — Kurtuluş 30 Nezihe İbrahim, 33 — Gedik p. S. Kemal, 34 — Kız sanat mek. 20 Sabahat, 35 — Balıkesir Sadık oğlu Muzaffer, 36 — 40 inci mek. 161 Ayşe, 37 — Sultanselim 19 Sabbek, 38 — Viş-ne zade 18 Muazzez, 39 — Kurtuluş 64 Naci, 40 — 64 Güzin.

KİTAP KAZANANLAR

- 41 — Beyoğlu Hamal başı 65 Fedon, 42 — Beyoğlu 14 Nedim, 43 — Vefa L. 662 Vasfi, 44 — Rum mek. 6 ıncı sınıfta Elli, 45 — 25 inci mek. 3 den Şükriye, 46 — Yenışehir 22 Aysel, 47 — Haydar p. 618 Etem, 48 — Kumkapı 5 inci sınıfta Efrasini, 49 — Ankara C. İnkılâp kütüphanesi Kirkor, 50 — Bağlarbaşı Ayten Lütfi, 51 — Kadıköy Yuva mektebi Metin, 52 — Samatya 54 Naciye, 53 — Davut p. orta mek. 196 Hüseyin, 54 — Galata sıhhiye merkezi Raif, 55 — Şehremini 80 Meliha, 56 — Kadıköy 16 Özcan, 57 — Tophane Faik Bahri, 58 — Kasım p. 7 Perihan, 59 — Beyoğlu 35 inci mek. Tevhide, 60 — İstanbul Etyemez çavuşade N: 37 Ekrem.

DEFTER KAZANANLAR

- 61 — Fatih Altay mahallesi 11 Emel, 62 — Orta mek. 229 Feridun, 63 — 15 inci mek. 3 den Melâhat, 64 — Beylerbeyi 212 Saadet, 65 — Kadıköy 27 Şermin, 66 — 15 inci mek. 4 den Suzan,

- 67 — Küçük Mustafa p. Halime, 68 — Beykoz 2 İbrahim, 69 — Orhanlı köyünde Mehmet, 70 — Tophane 10 Numiye.

KART KAZANANLAR

- 71 — Tavşanlıda Mustafa, 72 — İ. Galata Hayriye A. Rıza, 73 — Kızıltoprak 47 Asüman, 74 — Bayramıçta Lüks berber Hüseyin, 75 — Fatih 13 Nezihe, 76 — 24 üncü mek. 147 Nejat, 77 — Kumkapı 29 Berhiz, 78 — Mahmut p. 32 Münevver, 79 — İkinci mek. 131 Mukadder, 80 — Uzun çarşı 29 Ekrem, 81 — 37 inci mek. 242 Mehmet Niyazi, 82 — Bakırköy 45 Osman, 83 — Esnaf cemiyetinde Pakize, 84 — Feriköy 43 Aziz, 85 — Kız L. 405 Jale, 86 — Galata 1 Nuri, 87 Kız muallim mek. 60 Muzaffer, 88 — İ. 52 Meliha, 89 — Ameli Hayat 229 Cemal, 90 — Fenerde Kostantin Vaporidis, 91 — Orta mek. 662 Nejlâ, 92 — Fatih 26 Orhan, 93 — İ. kız L. 615 Selma, 94 — Ortaköy 1 Fahire, 95 — Aksaray 20 Ahmet, 96 — Samatya 50 Nejdî, 97 — Eyüp 49 Fatma, 98 — Edirne Berber Ali, 99 — Kızıltoprak 10 Hamdi, 100 — Arnavutköy 165 Ömer, 101 — Davut p. 266 Fuat, 102 — Vefa Azap S. Perihan, 103 — Erenköy 42 Talât, 104 — Vefa L. 701 Hilmi, 105 — Orta mek. 196 Hüseyin, 106 — 2 inci mek. 131 Mesrûre, 107 — 24 üncü mek. 147 Nejat, 108 — Bakırköy 454 Hülûsi, 109 — Hacı oğlu 131 Mukadder, 110 — Beyoğlu 51 İlhan, 111 — İ. Ankara L. 157 Kirkor, 112 — Beyazıt 2 Özcan, 113 — 15 inci mektep 332 Necati, 114 — İ. 134 Cavidan, 115 — Samatya 2 Maksut, 116 — Gedik p. 80 Neviye, 117 — Beyoğlu 17 Hilâl, 118 — 15 inci mek. 459 Mürüvvet, 119 — Vefa L. 662 Vasfi, 120 — Unkapanı 10 Ziya, 121 — Fatih 11 Emel, 122 — Eskişehir Şükrü Kaya, 123 — Pangaltı 2 Emel, 124 — Hakimiyet yatı mek. Pakize, 125 — İ. 3 Haydar, 126 — Samatya 20 Melâhat, 127 — 22 inci mek. 3 den Şükriye, 128 — Orta mek. 4 Mediha, 130 — Aksaray 155 Raziye, 131 — Galata 1 Nuri, 132 — Esnaf Cemiyetinden Pakize, 133 — Şehzadebaşı 18 Manuk, 134 — Hayriye L. Enver, 135 — Üsküdar 22 Mustafa, 136 — Galatasaray L. 40 Suat, 137 — Telli karık 20 Rahnife, 138 — Gaziantep 20 Ekrem, 139 — Orta mek. Orhan, 140 — 44 üncü mek. 161 Şaziye, 141 — Bülbüldere 244 Ayten, 142 — Meşrutiyet M. 62 Mehmet, 143 — Avukat Hasan Fehmi, 144 — Emirgan Komiseri Edip, 145 — İsmail p. 10 — Fikret, 146 — Bağlarbaşı 60 Ayten, 147 — 31 inci mek. Emin, 148 — Avukat Ziya kızı Talia, 149 — Kadıköy Yel d. Şükriye, 150 — Yenışehir 22 Aysel.

Hediyelerimiz her hafta perşembe günleri matbaamızda dağıtılır.

Açık konuşma:

Ankara'da C. B. Doğan — İki haftadanberi gelen bilmece zarflarının içine kupon koymuyorsunuz?

Galata tüneline Mekkeye gidildiğini biliyormuydunuz

Hacı namzetleri on saniye sonra işi anlamıştı

Bu benim aklıma nerden geldi bilmiyorum. Fakat Tünele siz de sık sık biniyorsanız, muhakkak bir gün düşünmüş olacaksınız.

Bu küçük şey nedir?

Bu vagonlar, turnikeler, büyük antreler, çeşit çeşit para yerleri, nizam, mevkiler... Bunların hepsi neye?

Bu seyahat çok çok ne kadar sürüyor?

Nereye gidiyoruz?

* * *

Bir gün bir ecnebi ziyaretçi ile bütün bu külfetleri göze aldıktan sonra, tünelin vagonları yanına yaklaşmıştı...

Düdükler öttü.

Son hamleyle koşan adamlar için bir parça beklendi.

Şıkır şıkır kapılar kapandı.

"Tamam! denildi..."

Kalktık!

Bu sırada yabancı ziyaretçinin şöyle yüzüne bakarak, "ne kadar gideceğiz?", der gibi bir işaretle bulunduğunu sezdim. Adam, zaten dışarıda tramvayı tercih eder gibi görünüyordu.

Bu suali sordu, sormadı...

"Zıkkı!..", diyerek durduk.

Adamda kıvılcık yok!

Belki de ikinci, yahut bir başka istasyonda incecikimizi zannediyor.. Gösterdiği hüsnü niyete teşekür ettikten sonra kolundan tutarak kendisine seyahatimizin bittiğini anlattım.

* * *

"Tünel geçmek," diye bilmem kimden kalma bir tâbir vardır.

İşte bu, bizim İstanbul tüneli için mevzuu bahsolarak.

Neden mi?

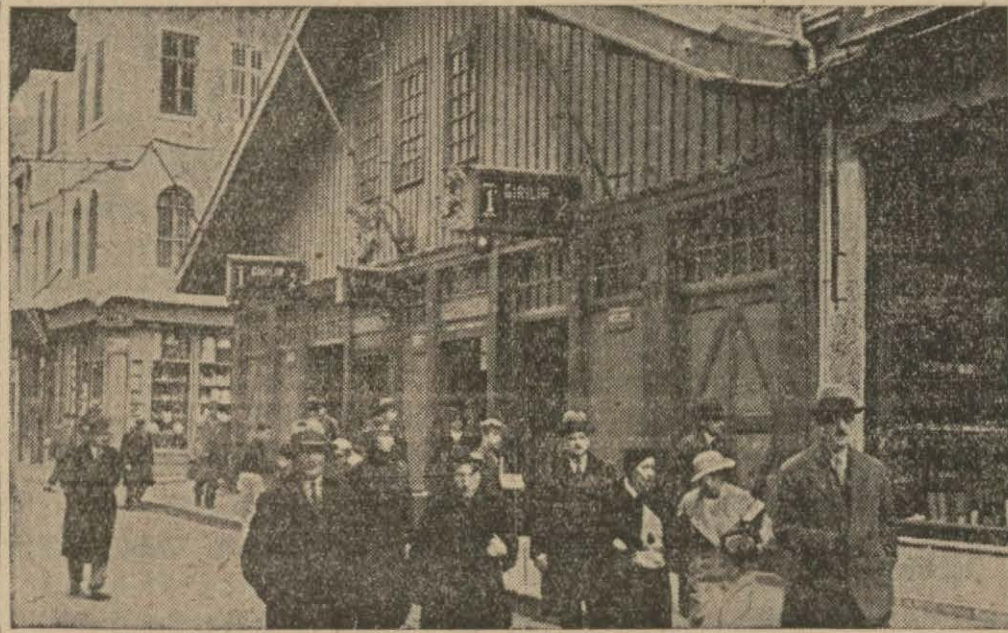
Ben "tünel," diye manevî tâbirle, şöyle derin, uzak, hattâ dolambaçlı velhasıl insanın dimağının oldukça kendinden geçebilecek kadar girintili bir mesafede bocaladığını anlarım.

Halbuki bizim tünel, göz açmakla kapamak arasında meydana gelen bir hâdisedir.

"Tünel geçmek," öteyandan her hangi lâf ebesinin icadıyla ve derin bir dalgınlık, kendinden geçme denecek kadar gaflet, göz kapallık ifade ediyorsa, bizim tünel bugünkü haliyle hiç şüphe yok ki tam bir kurnazlık örneğidir.

* * *

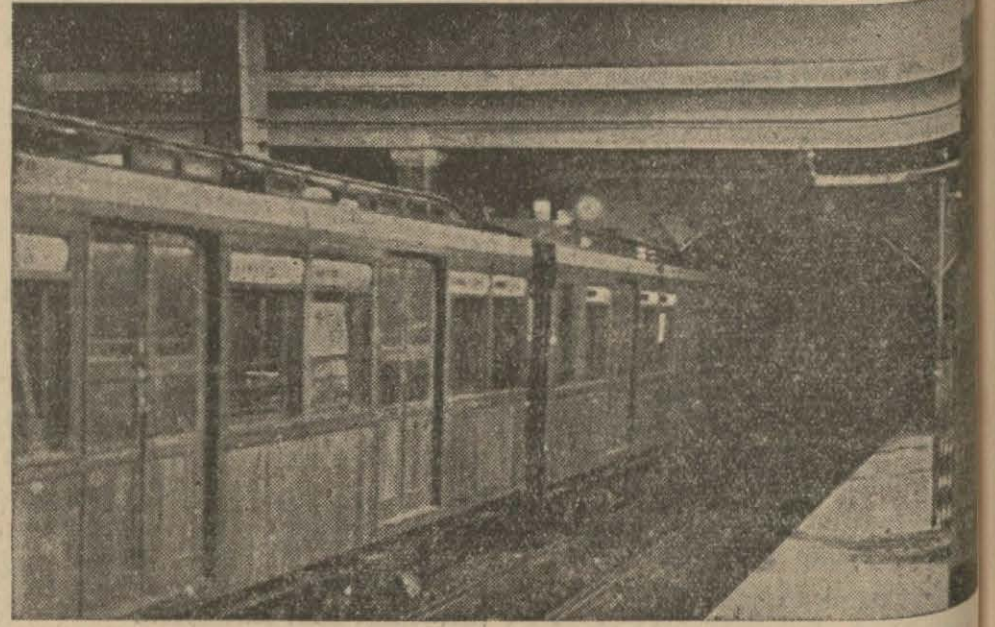
Bununla beraber, bu kısa yoldan nerelere gidildiğini size anlatmadan önce, iş sahalarında bol bol rastlanan bir tipten bahsedelim:

On saniyelik seyahatten sonra açık havaya kavuşmuş yolcu!

nuz?

İzmirde Şahap Çetin — Mek-

Bu tunel minyatürle Mekke yolculuğuna çıkanlar da olmuştur

lim:

Komisyoncuya benzeyen, fakat hiç te onun gibi hesabî bir zekâsı olmayan, hudutsuz kurnaz, "kap-kaç," nev'inden bir teşebbüs sahibi olan insanlar vardır.

Bunlardan biri, hiç unutmadığım bir yolculuk gününde, iki saf yolcuya, ikinci mevki kamara diye ikişer buçuk lira üzerinden vapurun aptesanelerini kiralamıştı.

Açıka söyleyeyim.

Vapur yolunu alıp, yolcular bir müddet sonra vapurun orasını burasını ziyaret seferberliğine girişince, pek tabii bir münasebetle buraya da uğramış fakat devamlı vuruşlara rağmen içerden ağır bir homurtudan başka bir şey işitmemişler..

Hangisi daha haklı?

Beriki parasını vermiş ve kendisine söylendiği gibi vapur kalktıktan hemen bir saat kadar dışarı çıkmamağa, ve zeminine güzelce hasır yayılmış "kabine," sinin, bavullarını koyduğu bir köşesine rahatça oturmağa söz vermişti.

Kapıda vuruşlar, daha çok sıklaşmağa başladığı bir sırada, içerden "kabine sahibi," nihayet dayanıyarak, birden kapıyı açıyor ve:

— Nedir be? diye haykırıyor.

İnsanı rahat bırakmamak neye! Ben buraya tam iki buçuk lira vermişim. Kabinemde bir parça uyku da kestirmek nasip olmayacak mı? Rahat bırakın canım!

Ve aptesanelerin kapısını tekrar kapatarak içeri giriyor..

* * *

İşte bizim meşhur tünelimizin de bugünkünden daha eski günlerinden birinde böyle bir adamın marifetile uzun bir seyahat timsa-

li olduğunu bilir misiniz?

Muhtelif Müslüman memleketlerinden Mekkeye gitmek üzere buradan geçtiklerini hatırlarız.

Bunlardan bir kabile, zenbilleri bütün yolculuk levazımını, bir kaç çaydan ve semaverle rıhtım vapurlarından birinde görmüşler..

"Kurnaz adam," derhal gözünü kestirerek bunlara yaklaşıyor.

— Mekke! Mükerreremeye, değil mi? diyor..

— Eh Allah kısmet ederse..

— Fakat masrafımız çok olacaktı.

— Epeyi biriktirdik..

Mekke yolcularının yüzünde saflık ve sadelikten ziyade, yaprakları seyahatin derin dalgınlığı ve kolayca türlü şekiller alabilen hayali okunuyordu.

Kurnaz adam, bunlara "Avrupa tarikiyle," hem zahmetsiz bir Mekke seyahati teklif etti.

— Olur mu dersin?

— Öyle ya.. Mademki kırsaktır.

— Hem de daha az zahmetli olduğunu söylüyor.

— Müslüman bir adam.... He-

halde iyliğimizi düşünmüştür.

— Tası tarağı hazırlayın.. Adı başına üç çeyrek mi demişti. Dime ki, ondan sonra bir seher vakti kendimizi Mekke'de bulacağız. Haydi ihvanlar..

Böylece kararlaştırarak üçerli de peşin vermek şartıyla vapur-biller semaverlerle tünel merkezinin hayreti karşısında ciddiyet ve iyi yürekle hacı namzetleri, "hayır sahibi adamlar," tünelin altbaşından biniyorlar.

Gene gözlerini kapayıp açmaları kadar tünelin üstbaşında işi kavuştukları zaman, bu pek muvakkat yolda nasıl bir şeytanla karşılaşmışlar — geç te olsa — herhalde kestirebilmişlerdir..

Bizim İstanbul tüneli küçük bir güdük ama, seyahatinin tarzı bir ekspres cüssesindedir.

Hele altbaştan üst başa, baştan alt başa, on saniyelik seyahati bitirinceye kadar halkın gördüğü bıkkınlık ve telaşa bir göz attınız mı?

O derecede ki, yıllık hasretlerle kavuşuyormuş gibi kapıları mandallarının şöylece kaldırılmasıyla sonra açma işini bile derinden doğruya biz kendimiz görürüz.

Bu oyuncak gibi şeyle sizin Mekkeye değil ama, belli başlı me-reye GİTMİŞ olduğunuzu bir göstermek isterdim..

Hikmet Münir

Bir şarkıcı kadının hayatı

Sandığın gümüş anahtarı, altın bir gerdanlıkla, Damasküslü şarkıcı kadının boynunda asılı duruyordu. Anahtar yavaş yavaş çevrilir; Lübnan'ın en güzel erkeği meydana çıkardı.

Tarihin en eski şehirlerinden biri olan "Damasküs," sokaklarında bir şenlik günyüdü: Kadımlar "ıtır," sürünmüş, çocuklar boncuk takımı, erkekler sakalları taramıştı; beyaz harmanları, üstlerine güneş vurmuş çadırlar gibi parıl parıldılar.

Kapılardan fırlayan halk, Damasküsün yeşil yapraklı bahçeleri arasından büyük meydanlığa doğru yol alıyordu: Bütün dünyaya kucak kucak altın yetiştiren Lübnan'ın en büyük adamı, Lübnan Sultanı Mes'ut oradaydı.

Orta bir boyu vardı. Yüzü beyaz olmamakla beraber, hafif bir çiçek bozukluğu göze çarpıyordu; alın tarafına bir maske şeklini veren siyah kaşları kalm ve sinirliydiler. Gözlerinden daha ziyade, fiyolojik yaradılışında, yalnız bu iki şeyin nüfuzunu ileriye sürerlerdi.

Yanımdaki altmış üçüncü karrıydı. Şimdiye kadar aldığı altmış iki kadından, altmış ikisini de, aşağı yukarı altı ay, yahut bir sene yemeden boşamıştı.

Sebebi? Gösterilmedi. Saray halkı ile ahali, bu evlenme hakkında hiç bir şey düşünmediler. Şam caddelerinde gezen şarkıcı bir kadın?.. Nihayet ne olabilir?..

— Hiç, demişlerdi; iki ay bile sürmez!.. Aradan iki sene geçmişti.

Güneşin, artık batmak üzere olduğu bir dakikaydı. Hal-kin büyük geçit resminden sonra dağılacağı sırada, bir "münadi," safları yara yara geçti; uğultu biddi:

Tarihî hikâye

yazan:

ANLÜS
K E N L U H

— Evet.. dedi; bir deli olabilir!..

Sultan Mes'udun karısı için, Damasküs ahalisinin arasında, bu gün bile, en tatlı bir mauera gibi anlatılan bir hikâyecik vardır:

"Sıcak bir gün ortasında, şehrin Şark kapısından, çıplak denilecek kadar açık bir kadın, büyük caddeye doğru koşu koşu geliyordu. Ayaklarının taşlarda çıkardığı et sesi o kadar ahenkliydi ki, Damasküs sokaklarında dolaşan güvercinlerin bile onu ürkme den dinlediğini söylerler.

Fakat, Damasküsün yeşil bahçeli kahvelerinde, çöl tarafından yalın ayak ve çıplak denilecek kadar açık bir kadının geldiği duyulmuştu. Nereden geliyordu; Damasküsten geçerek ne yöne gidecekti.

Oklar altından kaçan bir ceylan gibi telâşlı kadını, birdenbire başka bir pusuda görüyoruz: Etrafı, Damasküsün en çapkın erkeklerle sarılmıştır.

— Kahbeler, diye haykırıyor. Bir kadın vücudu görmediniz mi ki beni baştan aşağı süzüyorsunuz; insan görmediniz mi ki yiyecek gibi bakıyorsunuz. Nasıl bir kuş olduğumu biraz daha merak ediyorsanız, size dişlerimle bunu gösterebilirim; defolun oradan; hayvan oğlu hayvanları..

Kadının bu yırtıcı atılışından sonra, Beni İsrail'in en açık kadınlarını yetiştirmiş olan Damasküs ahalisi:

— Yaman, dediler. Tam Damasküsün istediği bir kadın:

Bugün, Damasküse kısa bir seyahat yapanların, eski mahalleler arasından geçerken, onun sesini hâlâ duyacaklarını iddia edebiliriz. Kadında bu yalın sesin güzelliği çıplak ayakları kadar hakikattir; bu ses, Damasküsün bugün hâlâ yıkılmamış olan eski şahinli binalarına sinmiş gibidir.

Lübnan dağlarının alaca akşam kararlığında, dağ çobanlarının, yahut Birisebi' avcılarının dudaklarında daima işitirsiniz; dağ çobanlarına vereceğiniz küçük bir para, Damasküslü şarkıcının hayatını size baştan aşağı dinletecektir; ve bir gün, onu birdenbire Sultan Mes'udun sarayında ve karısı olarak bulduğunuz zaman, buna hiç bir vakit şaşmayacaksınız.

Damasküsün büyük şenlik gününden sonra, Sultan Mes'udun karısını birdenbire hasta buldular. Halbuki, ertesi günü daha sabahleyin, Sultanın Beyrut'a hareket etmesi lâzımdır:

— Sevgilim.. diye konuştu; Beyrutun havası istediğinden daha güzeldir; benimle beraber gelecek olursan, bütün hastalığımı, Beyrutun bahçelerinde bırakacağın emin olabilirsin..

Lübnan Sultanı, yatağın bir köşesine oturmuştu; kadın en büyük şeytanlığı ile, başını dizlerine koydu:

— Affet, dedi Çok hastayım? Seni, bu odanın içerisinde beklemek, benim için çok daha iyi olacak!.. Yalvarıyorum, beni yalnız bırak!..

Sultan Mes'ut bunu yaptı. Sadece, daha o gece, sarayın arka bahçesinde, bir nöbetçi bulunacak olsaydı; çevik bir gölgenin, en yavaş hareketlerle, Damasküslü şarkıcı kadının balkonuna doğru yürüdüğünü görecekti..

Balkon kapısı, henüz doğmak üzere olan geçkin bir aya karşı, hafif aralanmıştı; balkonun parmaklıklarına bağlı bir ip, deniz içerisinde yakamozlar yapan bir ziya şeridi gibi, bahçe-

nin hafif aydınlığında aşağı doğru dalgalanıyordu; Veddah içerideydi.

Gecelerin, şüphesiz nasıl geçtiğini merak etmiyeceksiniz. Bir aşk gecesinde geceler nasıl geçer?.. Herşey kısadır. Zaman bile birdenbire kısalmıştır?.. Daha sonra, Lübnan Sultanı Mes'udun geriye geleceği günler yakın.. Şu halde, Damasküslü şarkıcı kadın ne yapacak?..

Odanın bir tarafındaki büyük bir sandık herşeyi halletmişti. Veddah bu sandığın içerisine girdi; sandığın gümüş anahtarı, altın bir gerdanlıkla, Damasküslü şarkıcı kadının boynunda asılı duruyordu. İçerde daha başka sadıklar da vardı. Bir çok eşya ve mücevher sandıkları.. Lübnan Sultanı Mes'udun, sarayda olduğu günler bile, tehlikenin azaldığı dakikalar, sandığın anahtarı yavaş yavaş çevriliyordu; vakit kısaydı; fakat geceler uzundu.

Bir gün, Veddah sandığın için den henüz çıkıyordu ki kapının iç taraflarına düşen perde hafifçe aralandı; bir köle gözük-müştü:

— Efendimizin selâm ve sevgilerini getiriyorum Sultanımız.. Tesadüfen satın aldıkları bu inci gerdanlığı, huzurunuzla yollamak için esirinizi kullandılar. Bu vazifenin verdiği çok yüksek iltifatla şerefleendiğimi söylerken, saadetler ve neş'eler temenni ediyorum Sultanımız..

Sultan Mes'udun karısı onu kat'iyen dinlemedi; fakat kölenin getirdiği muhteşem gerdanlığı, bir kadın gözünün ziynete karşı duyduğu bütün arzularla inceden incede tetkik ediyordu:

— Güzel.. dedi; çok güzel..

Sonra birdenbire, habes kölenin sesini işitti:

— Muhterem Sultanımız!.. Evlâtlarına yadigar olmak, evlâları mın onunla bir şeref kazanmaları için, bu muhteşem gerdanlığın hiç olmazsa tek bir incisini, esirinize bahsetmez misiniz?..

Nasıl? Bu habes köle, sarayda ihtişam içinde yaşayan bu esir, aç bir adam gibi mi hareket ediyor du?.. Ve ne kadar küstahtır!..

Damasküs şarkıcısının gururla yukarıya doğru kalkan başı; omuzlarını arkaya çekti:

— Defol!..

Fakat, habes köle ısrar ediyordu:

— Muhterem Sultanımız!.. Müsaade buyurun.. Evlâtlarına bir şeref olmak için diyorum..

Hiç bir zaman evlâtlarına bir şeref olmak için istemiyordu. Bu

arzunun altında inceden inceye kırmızıyan bir hareket vardı ki, daha açık bir renkle, habesin Veddaha bakan gözlerinde yanıp sönüyordu:

— Muhterem Sultanımız.. Müsaade buyurun, evlâtlarına bir şeref için olmasa bile, bu oda içinde bir kalp gibi çarpan esrarın sükutu hakkı için de vermez misiniz?..

Böyle söyleyorduk; fakat, habes kölenin gözlerinde bunu anlamak hiç bir vakit zor bir şey değildi.

— Defol.. Dedi. Damasküslü şarkıcı, defol!..

Köle çıkmıştı.

Fakat, işte gözlerinin önünde bir sandık duruyor. Kapağı açık ve içinde bir adam var. Herşey besebelli.. Susabilir.. Hattâ bunu istiyor da.. Lâkin ne kaltak bir kadındır ki o, arzusunu yerine getirmemişti:

— Şu halde, intikam.. dedi; Damasküslü şarkıcı kadın, bu hiyanetini mutlaka ödemelidir..

İlk işi, Sultan Mes'uda, sandığın büyük esrarını söylemek oldu.

Sultan:

— Doğru söyle, diyordu; iyice biliyor musun? Gözlerinle mi gördün, işittin mi yoksa..

Esir ağlıyordu:

— Gözlerimle gördüm Sultanımız.. Sedinin yanındaki büyük sandık içinden çıkıyordu. Allahımın namına kasem ederim ki sandık içinden çıkıyordu Sultanımız..

— Peki.. Nasıl bir adamdır o..

Esir başını kaldırdı:

— Üç ay evvel Damasküs şehrinde, ikindiye doğru kaside söyliyene adam.. İsmi bilmiyorum Sultanımız..

Sultan Mes'ut, içeri girdiği vakit, altmış üçüncü karısını, hafif bir uyanıklık içinde bulmuştu:

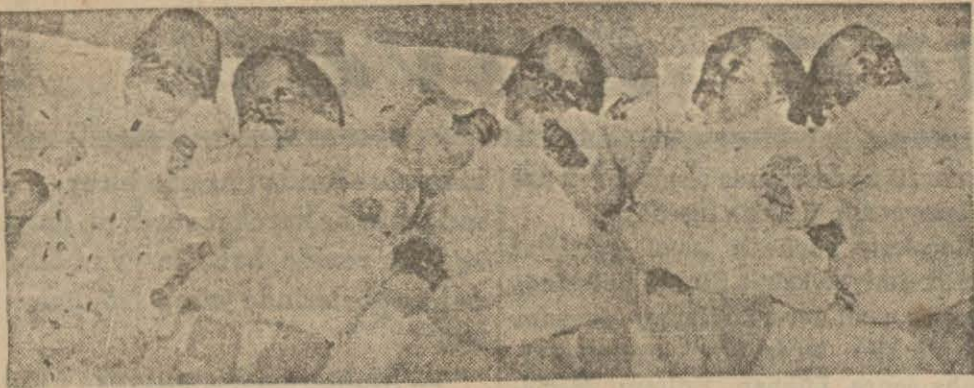
Sultan Mes'ut, içeri girdiği vakit, altmış üçüncü karısını, hafif bir uyanıklık içinde bulmuştu:

— Bir sandık istiyorum, dedi. İçerisinde mücevherlerin olan bir sandık.. Çölde yaptığım gezintilerde çok tuhaf bir buhran geçir-dim. Yanına ilk kavuştuğum daki-

(Lâfzen sayıyı çeviriniz)

Damasküslü şarkıcı kadını, sara yin içinde bir daha bulamamışlardı.

Bir müddet evvel, Kanadada Kalenderde bir kadın, bir defada beş kız çocuk doğurmuştu. Bu "Beşizler,, şimdi altı aylıktır. Beşinin de sıhhati yerindedir. Birbirlerine tıpkı tıpkısına benzerlerinden, ayrıt olunabilmek i-

çin, boyunlarına isimleri ve numaraları yazılı birer madalyon takılmıştır. Bütün Amerikalılar, bu beş çocukla alâkadar oluyorlar. Resim, "Beşizler,, in en yeni resmidir!

Kuba hükümetinin eski reisi Masado, kopan bir ihtilâl üzerine San Domingoya kaçmıştı. Oraya civar bir köyde, üç sivil polis memurunun sıkı surette muhafazası altında yaşayan Masado, gizli bir teşkilât tarafından verilen emirle,

kendisi gibi Kubalı olan açığı tarafından zehirlenmiştir. Resim, üç sivil polis memuru tarafından muhafaza edilerek köyde bir gezinti yaptığı strada çekilmiştir. Kendisi, ortadaki, başında hasır şapka bulunan gözlüklü zattır.

ka, Allahımızın büyük namına, mücevherlerinden bir sandık feda edecektim.

Damasküslü şarkıcı:

— İstediginizi alabilirsiniz...

Sultan Mes'ut geniş bir nefes aldı. Eğer içerlerinde sakladığı bir adam olsaydı, bu kadar serbestçe söyleyebilir miydi? Şimdi derhal ayaklarına kapanacak, derhal şüphesinin ne kadar yerinde olmadığını söyleyecek, ve derhal habşin Loynu vurulması için emredecekti. Fakat kimbilir nasıl oldu, baş parmağı, hiç elinde olmaksızın yanı başındaki bir sandığı işaret etti.

— Şunu istiyorum..

— Fakat onda çok kıymetli eşyalarımız var. Arzunuz mademki bir mücevher sandığının fedasıdır; bu, diğer sandıklardaki mücevherlerle niçin kabil olmasın?..

— Doğru söylüyorsunuz.. Fakat, hiç bir vakit sarsılmaz olan muhabbetimiz şerefine, yüksek kıymetleri saklayan bir sandığın fedasından bile ne çıkar..

Müşkül vaziyet..

Damasküslü şarkıcı sordu:

— Ne yapmak istiyorsunuz.. Beldemizin içindeki fakirlere mi vereceksiniz..

Sultan Mes'ut, sandığı hiç bir vakit açmak istemiyordu.

— Hayır, dedi; "nezrim,, çok tuhaf.. Memleketlerimin en ücra köşelerindeki fakirlere dağıtmak üzere göndereceğim..

Damasküslü şarkıcı, göğsünün en güzel şeylerini yavaş yavaş ona yaklaştırdı:

— Nasıl isterseniz! dedi? Nasıl isterseniz!..

Sandık kaldırılıyordu.

Fakat, Lübnan Sultanı bir dakikada birdenbire düşündü: Onu mademki hiç kimseye göndermiyecekti? Şu halde toprakların altına saklaması lâzımdı.

Dört köle, saray bahçesinin arka kapısındaki g'riilecek yer önüne büyük bir handek kazdılar. İlk toprağı, elinde bir kürekle atan Sultan:

— Veddah diyordu? Eğer içerisinde ise cezasını bulmuştur. Yoksa, bir sandık gömülüyor.

Notice hiç.

Yavaş yavaş yürüdü.

Tekrar odaya girdiği vakit, Damasküslü şarkıcı kadın, sarayın arka bahçesine bakan pencerenin önünde, büyük perdeleri hafifçe aralamıştı.

Ne yapıyordu.

Lübnan Sultanı, Damasküslü şarkıcının, ateş gibi yanan alnını, sarayın camlarına koyduğunu hiç bir vakit görmemiştir.

Pencereye doğru yaklaştı:

— Seven affeder, değil mi sevgilim, diydirdi; söylesene... Seven affeder!..

Kadın yavaş yavaş döndü. Gözleri gitmiş bir sandığın hayaleti arkasında:

— Seven affeder, dedi; en tahammül edilmez şeyleri bile...

Bu hikâyenin geçtiği geceden sonra, Damasküslü şarkıcı kadını, sarayın içinde hiç kimse - nin görmediğini söylerler.

KENAN HULUSI

Harp Geliyor 1911

Yazan: Fransi Dölezi

Bugün dünyanın en büyük ekonomî yazıcısı olan Fransi Dölezi 1911 senesinde "Harp geliyor,, ismi ile bir kitapçık yazmıştı.

O zmana herkes buna gülmüştü.

Fakat 3 sene sonra harp patladı ve yazıcının söyledikleri aynen çıktı.

Harp Gene Geliyor 1934

Şimdi de aynı yazıcı "Harp tekrar geliyor,, ismiyle bir başka kitapçık yazmıştır.

Pek yakında HABER

Olacak harpleri keramete yakın bir deha ile haber veren bu büyük yazıcının iki kitapçığını da Fa. ya çevirtecek ve yazaracaktır.

Ustaşı tethiş cemiyeti nasıl kuruldu?

Müthiş suikastçıların şimdiye kadar işledikleri cinayetler..

Uluslar cemiyeti belki fevkalâde toplantısında olmadığı takdirde her halde son kânunun alelâde toplantısında Marsilya cinayeti dolayısıyla Yugoslavyanın yapmış olduğu teşebbüsü görürecektir. Yugoslavya hükümeti, vermiş olduğu notasında Macar memurlarının Hırvat tedhişçilerle anlaşmış olduklarını iddia etmektedir. Bu münasebetle yeniden Ustaşı kurumlarının bahsi geçecektir. Bundan dolayı bu kurumun, doğuşunu, gayelerini ve nasıl toplanmış olduğunu öğrenmek entressan olmaktadır.

Asiler demek olan Ustaşı, ulusal Hırvat düşüncesini ortaya atan Zagreb peskoposu Ştrosmayerin siyasal talebe ve dostu olan Hırvat devlet adamı Starçeviçin kurmuş olduğu ve yirminci yüz yılın başlangıcında çok kuvvetli olan Hırvat sağ cenah fırkasının değişmiş ve son biçimidir.

Starçeviç te tıpkı Ştrosmayer gibi yazılarında, çifte hükümdarlık Avusturya — Macaristanın cenubi Yugoslavya ülkesinin (Hırvatistan, Slovanya, Dalmaçya ve Slovanya) bir araya toplanmasında Hırvatistanın temel olması düşüncesini ileriye sürmüştür. Starçeviç hiç bir zaman bu ülkelerin Habsburgtan ayrılmasını tavsiye etmemiştir. Hırvat sağ cenah fırkasının programı yerine geçmiş olan onun plânı, Avusturya — Macar monarşisi içinde Avusturya ve Macaristan gibi müstakil ve aynı hakları olan üçüncü bir krallık kurulmasını güdüyordu. İşte bu plân, o meşhur üçlü plândır.

Starçeviçin halefi Frank oldu. Üç devletten kurulmuş bir devlet biçimi bütün Hırvat münevverleri ve halkında sonsuz ölçüde bir sevinç uyandırdı. Bu düşünceye ön ayak olan ve onu koruyan sağ cenah fırkası çok geçmeden ve kısa bir zaman içinde ülkenin en kuvvetli fırkası oldu. Bu fırka, Hırvat raystağına ve Macar parlamentosuna gönderilmiş olan Hırvat mümessilleri grubunun katli ekseriyetini teşkil ediyordu. Ancak üçlülük, Hırvatistan, Dalmaçya, Bačka ve Voyvodina gibi toprakları Stefan tacmin öz yerleri ve Macaristandan diye tanıyan ayrılmaz bir halde bağlı ülkeler bütün Macar fırkalarının muhalefetiyle karşılaşmıştı. On dokuzuncu yüz yılın bütün sonları ve genel savaşa kadar geçen yıllar hep Hırvat sağ cenah fırkasıyla Macar hükümeti arasında uğraşmalarla dolu idi.

Bu uğraşma ve didişmelerde, Macar uluşçusu Kont Kun - Hedervari Macar hükümeti tarafından Hırvatistan Beyi seçildiği zaman son kertesini buldu.

Üçlülük düşüncesi veliaht Frans Ferdinandın şahsında çok kuvvetli bir temel bulunca, Ferdinand, Macarların hiç sevmedikleri, Sırp kurumlarının da intikam ve nefret besledikleri bir kimse oldu.

Frans Ferdinandı öldüren ortodoks Hırvatlardan bir Sırp'dı. Hırvat başkanları büyük savaş müdetince ve sonraları 1918 yılında imparator Şarlm üçlü devlet düşüncesini gerçekleştirmesi ve Hırvat krallığını ilân etmesi için çok uğraştılar. Ancak bütün bu teşebbüsler Mracar başvekili Kont Tit - sanın çok sert karşı koyması önünde verimsiz kalıyordu.

Avusturya — Macar İmparatorluğunun çöküp devrilmesi, üçlü devlet düşüncesinin de sona ermesi demektir.

Sırbistanla birleşmekten başka her türlü anlaşmaya hazır ve ko - yu bir Sırp düşmanı diye tanınmış olan Doktor Frank Budapeşteye giderek bir köşeye çekildi. Ancak Hırvat sağ cenah fırkası bu uğraşmada kendini yenilmiş göstermek istemedi. Üçlü devlet sistemi yerine, büyük Sırbistan, Macaristan ve İtalya arasında bir tampon vazifesini görmek üzere İsviçre gibi ebedî bitaraf ve büyük devletler tarafından da teminat altına alınmış bir müstakil Hırvat devleti düşüncesini ileri sürdü. Sağ cenah Hırvat fırkasının parlamento ve şehir meclisinde bir kaç tane mümessili vardı. 1927 yılında Pavliç Zagrebten mebus seçildi. Bu seçime de, başyazıcısı ve Ustaşı kurumunun ilk kurbanı Toni Şlegel olan Novosti gazetesi müzaheret etti.

1930 yılında idi ki hem sayıları, hem de nüfusları az olan Frankistler zorbalıkla harekete karar verdiler. Frankistler, bundan önce kurulmuş olan koalisyon fırkalarını, yalnız lâf söylemekten başka bir şey yapmamakla itham ettiler ve Hırvat meselesinin yalnız bir emirlerine itiraz edilmeyen bir ancak zorbalıkla halledilebileceğini, Yugoslavyanın olsa olsa kargaşalıklarla zayıf düşürülmesi mümkün olacağını ileri sürmeğe başladılar.

Frankistlere göre, yeni savaşlar her halde Hırvatistanı hürriyete kavuşturacağından, kabil olursa, hattâ Yugoslavya ve komşuları arasında bir savaş çıkarmayı bile göze aldılar.

1930 da Doktor Paveliç, Doktor Budak, ve Perçes'le birlikte Ustaşı ihtilâlcî kurumunun temeli ni attı. Aynı yılda Paveliç ile Perçes Bulgar sınırları aştılar ve Sofyadaki Makedonyalılar tarafından büyük merasimlerle karşılandılar. Ustaşilerin başkanları, ve - rilen ziyafetlerde ve birçok toplantılarda Yugoslavya hükümeti aleyhinde o kadar dokunaklı nutuklar söylediler ki, Yugoslavya elçisi bu hareketi protesto etmek mecburiyetinde kaldı.

Bunun üzerine Bulgar Başbakanı da Hırvatları Bulgaristanı terk etmeğe davet etti. Bunlar Varnada bir İtalyan vapuruna bindiler, Brendiziye geldikleri zaman

tribünlerinden ayrıldılar. Paveliç İtalyada kaldı, Perçes ise üç yıl kaldığı Viyanaya gitti. Doktor Budak Berlin yolunu tuttu ve orada Ustaşilerin müstakil Hırvat devleti (Hırvatiska Nezavisima Drijava) gazetesini kurdu.

1930 dan itibaren ardı arkası kesilmez olan tedhiş suikastları başladı. Ustaşinin ilk kurbanı, birliği müdafaa eden Novosti gazetesinin müdürü Toni Şlegel oldu. Şlegelden sonra eski bakanlardan Noydorfler öldürüldü.

Ustaşiler artık cinayetlerini sıraya dizmişlerdi. Bunların arasında Şark ekspresine bir sürü suikastlar yaptıkları gibi Dalmaçya da Likada bir isyan hazırladılar. Sırp polisine karşı da birçok suikastlerde bulundular. Ustaşinin başkanları daha 1930 yılında Makeçonya ihtilâl komitesi "Vimro,, ile birlikte bir tedhiş ve ihtilâl hareketine geçmek için birleşme anlaşması yaptılar.

Bu anlaşma 1932 de yenileştirildi. Gene 1932 de idi ki, Perçes Macaristanda Yanko Pustanin çiftliğini kiralayarak Yugoslavya sınırlarından ancak birkaç kilometre uzakta Hırvat tedhişçilerine hakiki bir depo kurmuştu.

Ustaşilerin daha 1932 de kral Aleksandrı öldürmeğe karar verdikleri büyük bir ihtimal içindedir. Ancak Marsilya suikastına kadar olan bütün teşebbüsler suya düştü. Bu muvaffak olamadıkları teşebbüslerin sonuncusu Oreb ve Begoviç adlı iki üniversitelinin Zagrebte yapmaları düşünülen suikastı. Kraldan iki adım uzakta duran Oreb son dakikada cesaretini kaybettiğinden cinayeti yapamadı. Üzerinden 48 saat geçtikten sonra da Ustaşilerden birinin ihbarı üzerine arka kışları ile birlikte yakalandı.

Ustaşilerin başlarında önce Imro'da yahud da Rus ihtilâlcî sosyalist fırkasında olduğu gibi kendilerini idare eden bir komite yoktu. Ustaşilerin başında ucuz bucaksız icra salâhiyeti olan ve başkan vardı. Hırvatistanda ustaşileri kimse sevmeyişi gibi bugünkü hükümetin en müfrit muarızlarının bile sempatilerini kazanamamışlardır. Hırvatistanda siyasal cinayetler yapmak âdet değildi. Bir Hırvat tedhiş yollarından gidilerek siyasal meselelerin halledileceğine inanmaz. Ustaşilere en büyük zararı veren Macaristan ve İtalya ile olan münasebetleri ve Hırvatistanı yeniden Macaristanla birleştirmek veya İtalyaya bağlamak düşüncesi olmuştur. Her şeye rağmen ne İtalyanlara, ne de Macarlara karşı bir meyil uyanmamıştır. Her ne olursa olsun Sırbistanla barış içinde anlaşıp yaşamayı her hangi bir İtalya veya Macaristan bağlantısına tercih etmektedirler.

Noye Zürher Zaytung'dan.

Haftalık iktisadî icmal:

Ulusal ekonomide iyilik
Almanya'ya ihracat

1932 yılından beri ekonomik işlerimizin memleket menfaatine daha olgun bir şekle girmesi için erki (hükümet) tarafından alınan tedbirlerin müsbet neticeleri elde edilmeğe başlanmış ve 1933 — 34 mali senesi içinde hemen bütün ulusal ekonomi sahasında faaliyet ve gelir artmıştır. Yabancı memleketlerde ekonomik buhranın tesiriyle vaziyet her yerde kötüleşirken ülkemizde görülen salâh çok mutlu bir hâdisedir.

Ulusal ekonomideki salâhı tesbit etmek ve ortaya koymak için en basit usul devlet varidatının muhtelif nevelerini ehemmiyet bakımından son seneler zarfında mukayese etmektir. Eğer devlet varidatında, vergi nisbeti çoğaltılmadan, bir artma görülüyorsa bu hal dahili piyasada işlerin ziyadeleştiğini, halkın satın alma kudretinin yükseldiğini ve netice itibarıyla genel (umumi) refaha doğru gidişini gösterir. Devlet varidatının, ticarî piyasa ile çok yakından alakadar olan kısımlarından, imhissarlar geliri şubesinde tespit edilen neticeleri tetkik edelim: Imhissarlar umum idaresinin son 4 sene zarfında devlet bütçesine verdiği para şöyle hesap olunmaktadır:

1930 - 31 36.293.000 T.L.
1931 - 32 32.920.000 „
1932 - 33 29.598.000 „
1933 - 34 30.276.000 „
Şu rakamlardan anlaşılıyor ki imhissarlar varidatı 1932 - 33 senesinde buhranın tesiriyle en aşağı hâde düşmüş fakat geçen mali seneden itibaren vaziyet düzelmeğe başlamış ve gelir artmıştır. Bu artma nisbeti içinde bulunduğumuz 1934,35 mali senesinin ilk altı ayı zarfında daha büyümüştür. Mayıs 1935 de geçen seneye nazaran daha bir ilâ bir buçuk milyon liralık bir fazlalık elde edileceğini oranlayabiliriz (tahmin edebiliriz).

Ökonomik faaliyetin salâha doğru gittiğini tespit için devletin idare ettiği bir ticaret şubesinin Devlet Demiryollarının son senelerdeki varidatını ölçelim:

Yolcu nakliyatı hasılatı.
1930 - 31 4.810.000 T. L.
1931 - 32 4.331.000 „
1932 - 33 3.851.000 „
1933 - 34 4.129.000 „
Eşya nakliyatı hasılatı
1930 - 31 8.053.000 T.L.
1931 - 32 9.321.000 „
1932 - 33 7.532.000 „
1933 - 34 9.652.000 „

Bu istatistiklerden de anlaşılacağı gibi 1932 - 33 senesinde en az gelir elde ederek buhranın en had devresini yaşamış bulunuyoruz.

1933 - 34 senesinde yolcu ve bilhassa eşya nakliyatında görülen fazlalık Ulusal ticaretin mutlu bir inkişafa doğru gittiğini göstermektedir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İdaresinin genel işletme hasılatında son iki sene zarfında görülen 2 milyona yakın artma bu hâdiseyi tekit etmektedir.

Devlet Demiryolları ve limanları genel işletme geliri.
1930 - 31 14.032.000 T.L.
1931 - 32 15.102.000 „
1932 - 33 12.453.000 „
1933 - 34 14.828.000 „

Devlet varidatının ticarî faaliyet azalıp çoğalmasını takip eden ve bu hâdiseden derhal müteessir olan iki mühim kısmını tetkik ettik. Bu tetkikimizi biraz daha derinleştirerek vardığımız neticenin yani 1932 - 33 de ekonomik buhranın en had devresini atlattığımızın, daha esaslı tespiti için aynı seneler zarfında gümrük varidatımızı tahlil edelim:

Genel Gümrük Geliri
1930 - 31 67.303.000 T.L.
1931 - 32 50.866.000 „
1932 - 33 48.109.000 „
1933 - 34 50.068.000 „

Genel varidatın bu kısmında da en aşağı yekûn 1932 - 33 senesine isabet etmektedir. Hesabatı tespit edilen son mali senede (1933 - 34 de) evvelki seneye göre 2 milyon liralık bir artma görülmektedir.

Türkiye ekonomik buhrandan en az müteessir olan memleketler içindedir. Buhranın en büyük galelerinden biri işsizliktir. Türkiye'de kurulmuş mühim sanayi teşkilâtı olduğu halde işsizlik yoktur. Ülkemizin müteessir olduğu cihet ziraat mahsul fiyatlarındaki fiyat düşüklüğüdür. Hükümetin son iki sene zarfında aldığı ciddi tedbirler ve dünya piyasasında bu maddeler fiyatlarındaki görülen nisbi salâh hallolmuş gibidir. Geçen aylar zarfında İzmir, İstanbul ve Karadeniz limanlarından yapılan üzüm, incir, tütün, fındık ve yumurta ihracatında geçen seneye göre yüksek satış fiyatları elde edilmiştir.

İktisadî kalkınmamıza başka bir delil olarak son senelerdeki ihracat fazlalığımızı dolayısıyla Cumhuriyet Merkez Bankası elinde toplanan mühim döviz yekûnunu gösterebilir.

Son dört sene zarfında kambiyo piyasasında döviz arzı mütemadiyen talebdan fazla olmuş ve bu fazla Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından satın alınmıştır. Bankanın elindeki döviz (ecnebi memleketlere karşı alacak) miktarı Eylül 1934 sonunda 541 milyon fransız frangına vasil olmuştur. Altına tahvil olunan bu yekûnun muhtelif kısımlarının kaynağını şöyle tespit edebiliriz:

Cumhuriyet Merkez Bankası döviz portföyü.
Fransız frangı hesabıyla
Bank: Konsorsiyomundan 60 milyon.
1932 de satın alınan 140 „
1933 de satın alınan 228 „
1934 de satın alınan 112 „

Yekûn 540 „
Bu hesap yabancı memleketleri merkez bankaları tarafından, kliring fazlası idhal edilen Türk malları bedeli olarak, Cumhuriyet Merkez Bankamız matlubuna geçirilen döviz miktarını ihtiva etmemektedir.

Almanya'ya ihracatda zorluk:
Geçen sene Ekonomi Bakanımız Bayan Celâl Berlinde bulunurken Alman meslekdaşı ile beraber Türk — Alman ticaret anlaşmasını imzalamıştır. Bu anlaşmaya bağlı kliring (takas) hükümleri son sene zarfında Türk — Alman ticaretinin her iki memleketin menfaatine uygun bir şekilde inki-

Skotbaro hâisesiyle alâkalı aoruz zenci mahkemeye götürülüyor.

Amerikada linç adeti

Kırk bir yılda 4250 zavallı
parçalanarak öldürülmüştür

Bundan dört beş sene kadar evvel, Amerika hükümetinin şimal muntakasında Skottbaro şehrinde dokuz zenci, iki beyaz kadına taarruzdan dolayı idama mahkûm edilmişlerdi.

Halbuki hadise şöyle cereyan etmişti:

Hayvud Patterson isminde bir zenci, arkadaşları ile beraber trende seyahat ederken, meslekleri pek te ciddiyetle söylenilemeyecek iki beyaz kadına aynı kompartımanda tesadüf etmişti.

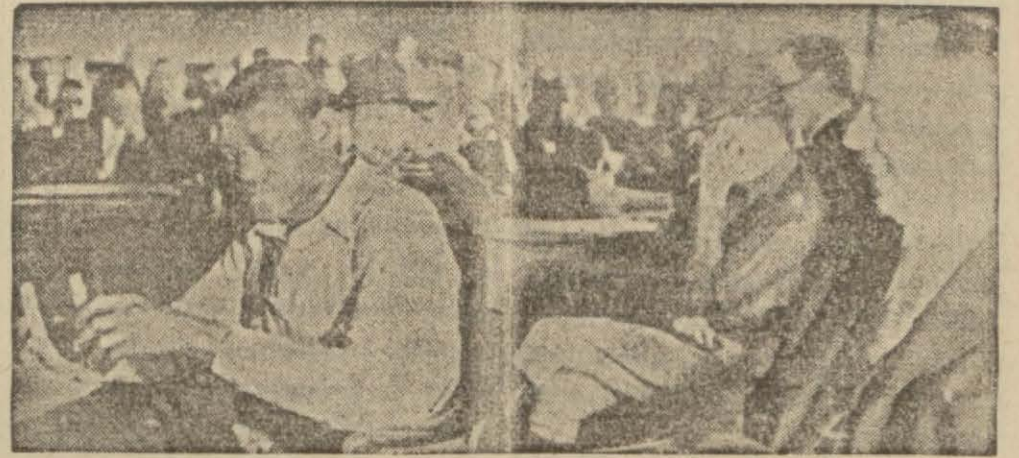
Beyaz kadımlar, zenciye işaret etmeğe başladılar. Zenci gençti ve bir zenci güzeli idi. Kadımların davetine mukabele etti ve anlaştılar.

Yalnız, bu münasebeti bazı mutaassıp Amerikalılar görmüş ve beyaz kadımları tevbih etmişlerdi. Bununla da kalmıyarak ve beyaz bir kadının siyah renkli bir adamla münasebetlerde bulunuşunu feber cinayet telâkki ederek, zencileri bu kadınlara taarruzla ittiham ettiler ve dokuz zenci idama dilmek korkusu ile ittihama iştirak ettler ve dokuz zenci idama mahkûm edldi.

Zencilerin avukatı Layboviç isminde biriydi. Beyaz bir insandı. Bununla beraber bu haksızlığa ve vahşete tahammül edemedi. Kararı temyiz etti. Amerika münevverleri arasında "linç," aleyhine büyük bir cereyan uyardı. Arada, beyaz kadınlardan birisi, Rubi Bates de işliyeceği haksızlığın ve cinayetin büyüklüğünü anlayarak nadim olmuş, ilk ittihamını geri alarak zencinin ve arkadaşlarının hiç bir kabahatleri olmadığını, münasebatın kendi davetleri üzerine başladığını itiraf etmişti. Fakat öteki arkadaşları itiraf etmediği için ve ilk ittihamında ısrar ettiğinden temyiz mah-

şaf etmesine sebep olmuştu. Bu suretle, bilhassa 1934 senesinde, Almanya'dan makine ve kimyevi madde gibi idhalâtımız artmıştır. Bu idhalâtın neşet eden borçları kliring hükümlerine istinaden Almanya'ya yaptığımız buğday, üzüm, incir, fındık, yumurta, yapağı ve yün ihracatı kıymetleriyle ödüyorduk. Yapılan mühim satışlar dolayısıyla bu maddelerin fiyatlarında hissölünacak derecede yükselme görülüyordu.

Aramızda bu şekilde bir ticaret anlaşması olduğu halde Almanya geçen ay diğer idhalâtı meyanında

Zenci Hayvud Gaterson muhakemesi esnasında, uğur olarak elinde bir at nalı tutmuştu!

Evvelâ zencileri itham etmişken sonra ifadesini tekzip eden Miss Rubi Beyts.

kemesi bir türlü beraat kararı verememiş, yalnız idam kararını nakzetmişti.

Bir kaç kereler halk, zencileri linç etmek için hapishaneye hücum etmişti. Fakat zenciler muhafaza altında bulunduruluyordu. Kurtuldular.

Bu muhakeme o zamandan bu güne kadar hâlâ devam etmektedir. Zenciler hâlâ mahbustur. Amerikanın münevverleri masum

Türk mallarına yeniden ağır tahdidat koymuştur. Bunun neticesi olarak Teğrinisani ortalarından beri bu memlekete ihracatımız hemen hem durmuş gibidir. Halbuki Almanya'dan yaptığımız idhalât henüz bütün kolaylıklardan istifade etmektedir.

Bu vaziyet Berlin ticaret Ateşemizi tarafından Alman makamatı nezdinde protesto edilmiştir. Eğer memnuniyeti mucib bir cevap alınmazsa Alman idhalâtına karşı aynı şiddetle mukabil tedbir alınacağı muhakkaktır.

R.Ş.

olduklarına kanaat getirmişti. Fakat... Söylediğimiz gibi, zenciler hapiste kalmakta devam ediyorlar. Ve her an, halkın anı bir hücumu tehlikesine maruzdurlar.

Bu hadiseye Skottsboro hadisesi deniliyor. Ve Amerika için hiç te iyi bir hadise olarak anılmamaktadır.

Zaman zaman Amerikada halkın, hapishaneye hücum ederek bir zenciyi aldığını, sonra götürüp linç ettiğini okuyoruz.

Bu havadise, tahkikata girişildiği ilâve edilir. Biraz sonra unutulur, hiç bir suçlu bulunmaz.

Çünkü, Amerikada, bilhassa Amerikanın şimalinde halk linç etmeği bir anane telâkki etmektedir.

Linç demek yakmak, parçalamak suretiyle adam öldürmek demektir. Hükümsüz, kararsız, halkın coşkunluğu yegâne hakim sayılarak adam öldürmek...

Bugün medenî memleketlerden yalnız Amerikada bu âdet vardır. Herkes zanneder ki, Amerikada yalnız zenciler linç edilir. Vakıa linç edilenlerin ekserisi zencidir amma, beyaz adamlardan da linç edilenler vardır.

1885 senesinden 1926 senesine kadar Amerikada 4.250 kişi linç edilmiştir. Bunlardan 3.205 i zenci, 1.045 i beyaz insanlardır.

Linç hadiselerine ekseriya işsizlik zamanlarında tesadüf olunur. Bu devrelerde halkın asabiyeti artar, boşanacak yer arar.

Linç hadiselerinde zavallılara yapılan eziyetler, facialar göz önüne getirilirse, bu hareketi beyaz insanların, yani medeniyet iddiasında bulunanların yapmış olmalarına hayret etmemek kabil değildir.

Yalnız şurasını da ilâve edelim ki, bugün Amerikanın büyük bir ekseriyeti samimi bir surette linç hadiselerinden nefret eder.

Bu ciddî harbe sebeb kim oldu ?

(Baş tarafı 1 inci de)

olamayacağı neticesine varıyor ve diyor ki:

"İtalyan hükümeti Adis Ababa hükümeti nezdinde teşebbüsata bulunarak mahallî bir kabile reisinin teşebbüsü eseri olan bu taarruzdan dolayı beynelmilel kaideler mucibince tazminat istemiştir."

Diğer taraftan Londradan gelen bir telgrafta da İtalyan ajanlarının haberini tekdiz eden bir nokta göze çarpmaktadır. Bu da, taarruz içinde İngilizlerin de bulunduğu bir kuvvete yapıldığı için İngilterenin Romada teşebbüslerde bulunacağıdır.

Menbaı Habeşistan olan bu telgrafların bir maksatla çekildiğini düşüsek bile, bu düşüncemizi Londradan gelen haber çürütmektedir.

Her halde bu işde İtalyanların pek de söyledikleri kadar masum olmadıklarını iddia edenler belki bulunacaktır.

Hele İtalyanların yıllarca evvel Habeşlilerden yedikleri dayığı göz önüne getirerek, İtalyanların Afrika hakkındaki düşüncelerini bilenler silâhlarını doğrudan doğruya İtalyanların patlatıklarına hükmederler.

İtalyan Somalısının genişletilme davasının tahakkukuna Eritre ile birleştirilmesine her halde Habeşliler zemin hazırlıyacak değildir.

Ne olursa olsun, patlıyan bu hadisenin önüne geçmek imkânı bulunamazsa neticen neye varacağını tayin güç olur.

Habeşlilerin çıplak ayaklı askerleri bugün yetişkindir, silâhları modernidir. Gayet sarp arazilerinde harbetmeyi iyi öğrenmişlerdir.

Ve bundan başka Japonların Habeşleri yalnız bırakacakları zannedilmez. Çünkü Habeşistandaki menfaatleri büyüktür. Bunu kolay kolay terkedemeyeceklerdir.

Telgraf haberlerini aşağıya geçiriyoruz:

* * *

Roma, 9 (A.A.) — Stefani Ajansı bildiriyor:

Adisabadan gelen telgraf lar Valaal İtalyan mevziine yapılan taarruz hakkında tamamiyle yanlış ve hususi bir takım maksatlarla müstenit haberler vermekte devam ediyorlar.

Bu telraflarda taarruzun İtalyanlar tarafından yapılmış olduğu ve bu taarruzun Habeşistan ile İngiliz Somalısı arasındaki hududu tahdide memur İngiliz - Habeş muhtelit komisyonunun yanın da bulunan muhafız kıtalara karşı yapılmış bulunduğu ve İtalyan kıtaatının Habeşistanın içerlerine doğru ilerlemiş oldukları beyan olunmaktadır.

Biz şu iki noktayı tasrih edebilecek bir mevkiye bulunuyoruz:

1 — Taarruza İtalyanların başlamış oldukları haberi tamamiyle yanlıştır.

Vukuat şu suretle geçmiştir: 5 birinci kânun saat 17 de İtalyan Somalısında bulunan Valaal isimindeki İtalyan mevziine karşı aşağı yukarı bin kadar Habeşli tarafından apansız bir taarruz yapılmıştır. Bu bin kişilik kuvvet mitralyözlerle ve toplanmış silâhlı bulunuyordu.

2 — Habeşistan ile İngiliz Somalısı arasındaki hududu tahdide memur muhtelit komisyon, Valaal İtalyanın mevziine 24 ikinci teşrin tarihinde yani taarruzdan 12 gün evvel müracaat etmiş ve İtalyan kumandanları ile temasa girmişti. Ancak o günden sonra bu mütakadan uzaklaşmıştır.

Mutaarrızların miktarı nazarı itibare alınacak olursa bunların muhtelit komisyonun muhafız kuvvetleri olduğuna imkân verilemez.

İtalyan hükümeti, Adisababa hükümeti nezdinde teşebbüsatta bulunarak mahallî bir kabile reisinin teşebbüsü eseri olan bu taarruzdan dolayı beynelmilel kaideler mucibince tazminat istemiştir.

* * *

Londra, 9 (A.A.) — Ullunalde bulunan ve Habeşistanla İngiliz Somalısı arasındaki sınırı çizmeğe çalışan İngiliz - Habeş komisyonunun sınır bekçilerine 5 - 12 tarihinde tank, tayyare ve top la silâhlı yerli İtalyan kıtaatı tarafından yapılan saldırıyı İngilterenin orada İngilizler de bulunmasına rağmen, Roma nezdinde teşebbüste bulunacağı sanılmamaktadır.

Romadaki Habeşistan maslahatgüzarı, 1929 tarihli İtalya - Habeşistan andlaşmasına ve iki ülke arasında son defa alınıp ve rilen dostluk ilişkilerine aykırı düşen bu hadiseyi şidetle protesto etmiştir.

Sar reyiamında

(Baş tarafı 1 inci de)

lisine bildirildi. Bu karar üç esasa müstenittir:

(1 — Milletler Meclisi, Sarda nizamın temini için, en iyi usul olarak beynelmilel bir kuvvetin bulunmasına karar vermiştir.

(2 — Münasib mevkilerde bulunan diğer memleketler de bu kuvvete iştirak edeceklerdir.

(3 — Fransızlar ve Almanlar bu düşüncüyü uygun bulmuşlardır.

Fransızlar, filhakika bu fikre merakdadırlar. Hitler Hükümetinin de muvafakat ettiğine dair Berlinde beyanatda bulunulmuştur.

İtalya iştirak edeceğini bildirmiş, diğer memleketler, bu noktayı nazara yakınlaşmaktadırlar.

Ancak beynelmilel polis dedğimiz bu kuvvetin, Sar'da ne hüviyetle faaliyete geçeceği henüz belli değildir. Şimdiki temayül, Sar'a bu beynelmilel kuvveti, asker halinden ziyade polis halinde göndermek şeklindedir. Fakat çıkacak teknik müşkülâtın pek mühim olabilmesi de mümkün görülüyor.

Nobel mükâfatı

Stokholm, 9 (A.A.) — Nobel mükâfatını, Alfred Nobel vefatını yıldönümü günü olan yarın bizzat Kral tarafından sahiplerine tevdi edilmesi muhtemeldir.

Bu mükâfatın sahipleri şunlardır:

İtalyan tiyatro müellifi Luigi Pirandello edebiyat mükâfatı, Amerikalı Harold kimya, Amerikalı Georg Whipple tıp mükâfatı.

Bu senenin fizik mükâfatı verilmemiştir. Her mükâfat takriben 162.607 İsveç krunudur.

Dört yaralı bir ölü

(Baş tarafı 1 inci de)

yaprağını okumağa başlamıştır. Ahmedle arkadaşı kahvenin iç tarafında ve arkaları duvara dayalı bir vaziyette oturmaktadırlar. Kahvenin vilâyet binası ci hetine bakan kısmının camekânı önünde de avukat Miletios ile Serkis oturmaktadır. Miletios bir müddet evvel kahveye bitişik Nümune matbaasına gelmiş, kâğıd ve zarf bastırılmasını istemiş, bu iş bitirilinceye kadar da kahvede oturacağını söyleyerek matbaa sahibi Serkisle ibrikde kahveye gelmiştir. Bir aralık Ahmedin hali, Miletiosun nazarı dikkatini celbetmiş, fakat meşgul olmamıştır.

Saat bir buçuğa doğru Alâeddin matbaasının idare memuru Ziya gelerek Serkisi dışarı çağırmıştır.

Bunlar kapı önünde konuşurlarken Ahmed, içerde oturduğu yerden kalkmış, dışarı çıkarak köşeyi dönmüştür. Ahmed, Miletiosun oturduğu cama yaklaşmış, eski sistem tabancasını çekerek kahve içine doğru ateş etmiştir. Çıkan kurşunlardan biri Miletiosun ensesine isabet etmiş ve hiç bir şeyden haberi olmayan avukat:

— Ah vuruldum, diyerek yere düşmüştür. Bu ânî silâh sesi kahvedekileri müthiş bir korkuya düşürmüş, herkes masaların altına saklanmışlardır.

Ahmet kurşunları savurdudan sonra köşeyi tekrar dönmüş ve Halkevine doğru yürümeğe başlamıştır. Silâh sesini işiten ve vakayı gören Ziya, vilâyetin kapısında nöbet bekliyen zabıta memuru Yaşara:

— Bu adam, birisini vurdu, kaçıyor; tut, diye bağırmıştır. Memur Yaşar zaten vakayı görmüş bir vaziyettedir. Daha evvel kulubesinden de çıkmış bulunuyordu. Hemen tabancasını çekerek kaçmakta olan Ahmede dur! diye ihtarda bulunmuş ise de Ahmed memurun daha fazla söz söylemesine meydan bırakmadan tabancasını çevirmiş, ateş etmiştir. Çıkan kurşunlar Yaşarın sol gözünün yanına ve sağ elinin parmaklarına isabet etmiştir. Bu vaziyet üzerine nefisini müdafaa mevkii ne geçen polis memuru Yaşar tabancasını ateşlemiş, Ahmedin sol böğründen ve omuzundan vurmuştur. Ahmed bu sırada piyazcının önündeki ağacı siper almış, bir kaç el daha ateş etmiştir. Babıâli caddesi gibi işlek bir cadde geçen bu vaka halkı hayli korkutmuş, yoldan geçenler kendilerini karşıdaki İhsan kiraathanesi ile dükkânlara atmışlardır.

Ahmed yaralandıktan sonra kendisini kaybetmiştir. Tam bu sırada piyazcı dükkânından bir adam çıkmış, bastonuyla Ahmedin eline vurarak tabancasını düşürmüş, sonra üzerine atılarak kollarından tutmuşdur.

Ahmedin attığı kurşunlardan biri on yedi yaşında Hayri isminde bir mektepliye, diğer bir kurşun da sokakda oynamakta olan Mürvet isminde bir kızın bacaklarına isabet ederek yaralamıştır. Ahmed tutulduktan sonra bitkin bir halde yere yıkılmıştır. Vaka yerine yetişen zabıta memurları Ahmedle polis memuru Yaşarı, avukat Meletios, mektepli çocukla kızı hastahaneye kaldırmışlardır.

Meletiosun yarası ağır olmaktadır. İlk tedavisinden sonra

Bay Mustafa Santur Jak Sarangaya cevap veriyor

Hayvanları Koruma Cemiyeti

baytarı Jak Saranga'nın kedilerde kuduzun çoğalmakta olduğuna dair söylediği sözler etrafta epeyce akisler uyandırdı. Bu işle uğraşanlar Jak Saranga'nın hayvanları öldürmek için tatbik etmek lâzım geldiğini söylediği usulü de yerinde bulmamaktadırlar. Diğer taraftan Belediye de kedilerde kuduzun çoğaldığı hakkında böyle resmi bir ağızdan haber çıkması üzerine harekete gelmiştir.

Bir muharririmiz bu hususta meşhur himaye hayvanatçı profesör baktar Mustafa Santur'la görüşmüştür:

— Hayvanları insani bir surette öldürmek için en iyi usul hangisidir?

— Bütün Avrupada ve Amerika şehirlerinde hayvanları havagazı odalarında öldürürler. Daha insani bir şekil bulmak için bir çok âlimler gayet karışık makinelerle onları elektrikle öldürmeği düşünmüşlerdir. Fakat bundan hiç bir netice çıkmamıştır. En insani usulün havagazı ile boğmak olduğu tayin etmiştir. Jak Saranganın (gıyayı cenbe) enjeksiyon yapılarak hayvanları yeni usulle öldürmek dediğine gelince, bu usul 25 — 30 senedenberi tatbik edilmekte olup bu biçimde hayvanları insani surette öldürmek (Gıyayı cenbe) değil kalp içerisine enjeksiyon yapmak suretile olur. Hayvanatı koruma kurumu kurulardanberi bu usul tatbik edilmektedir ve yeni olmanın çok uzak olduğunu...

— Himayei hayvanat cemiyetinde bir maymun beslemekte olmasına ne dersiniz?

— 14 sene hayvanları koruma fenni ile uğraştım. Avrupada bu uğurda yapılan bütün neşriyatı okudum. Bu yazılar bir ağızdan vahşi hayvanların ehli şerait altında yaşatılmasına muhaliftir. O kadar ki bundan bir veya iki sene evvel İstanbul Himayei Hayvanat Cemiyeti belediyeye müracaat ederek vahşi hayvanların teşhirine mâni olacak bir madde belediye zabıta nizamnamesine koydurmuşdur. Şimdi bu hayvanı insani bir surette öldürecek yerde bunu bir kafes içerisinde beslemek himayei hayvanat mevzuatına muhaliftir, evine gitmiştir.

Ahmed, Yaşar, Hayri Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmışlardır. Ahmed aldığı yaralarının tesiriyle ölmüştür. Diğerlerinin yaraları ehemmiyetlidir.

Ahmed, akli vaziyeti bozuk bir gençtir. Vanlı olan bu genç yirmi yedi yaşındadır.

Dört sene evvel evlenmiş, geçen sene askerden gelmiştir. Resimli Ay matbaasında, akıl hastalığı yüzünden bir kaç kere çıkarılmış, gene alınmıştır. Son çıkarıldığı tarih, geçen perşembe günüdür. Ahmed son günlerde:

— Tavşanlar geliyor...

— Bakın, bakın, tavandan incekler... gibi saçma sapan sözler söylemeğe başlamıştır.

Geçen senedenberi de karısıyla ayrılmak üzere davalıdır. Askerden gelince karısını da bir asabi buhran neticesinde kolundan yaralamıştır. Bir kaç gece evvel de kayınvalidesine hücum etmiştir.

Zazita, vaka hakkında tahki kat yapmaktadır.

— İstanbulda kedilerde kuduzun çoğalmakta olmasına ne dersiniz?

— İki senedenberi bir kuduz kediye tesadüf etmedim. Haydarpaşada hayvanat sağlık memur mektebi ser'riyat muallimiyim. Gün olur ki 15 — 20 kedi tedavi ederim. Bunların içerisinde iki senedenberi kuduz vak'asına rastlamadım. Kedilerde kuduz vukuatı çoğalmaktadır, cümlesi memlekette hüyük bir tehlikeyi göstermektedir. 1900 senesinde Pariste kediler arasında bir kuduz salgını olmuştu. O zaman Paris belediyesi bütün kuvvetlerini seferberhale getirdi ve bir çok milyonlar harcadı. Bu suretle hastalığın önünü almıştı ancak muvaffak oldu. Belediyemiz teşkilâtı baytariye ile salgın hastalıkların önünü almaya çalışıyor ki memleketimizde böyle bir vak'anın çıkması aklıma gelmez. Maatteessüf köpekler arasında kuduz vak'aları görülmekte belediye çok tedbirler almıştır. Sokak köpeklerini ortadan kaldırmak için senelerdenberi yapılan fedakârlık hiç şüphesiz iyi neticeler vermiştir. Memleket halkı hayvanlara olan şefkati dolayısıyla belediyeye yardım etmiyor. Her ev bir veya iki sokak köpeği saklıyor. Bu yüzden şimdiye kadar sokak köpeklerini tamamen ortadan kaldırmak mümkün olamamıştır. Belediyemiz zabıta nizamnamesi Avrupanın en mütemeddin memleketlerinin nizamnamesinden aşağı değildir. Yeter ki halk buna riayet etsin...

— Son altı ay zarfında hayvanatı koruma cemiyetinin 4673 hayvanı iase etmiş olmasına ne dersiniz?

— Fatih hayvan hastahanesinde üç baytar ve 5-6 hasta bakıcı olduğu halde senede vasatı olarak 5000 kadar hayvanı ayakta bakabiliyorlar. Himayei hayvanat cemiyetinin bir baytarının yalnız bir aya kadar çalışarak 4673 hayvanı bakabileceğine aklım ermiyor. Hayvanları iase etmiş olmasına gelince bunun büyük bir servete vabedileceği basit bir düşünce ile anlaşılmaktadır. Her hayvan beş gün iase etse ve günde onar kuruş harcedilece senede 4672 lira sarfetmesi lazım gelir. Eğer İstanbul himayei hayvanat cemiyeti fıkara hayvanatına bu kadar para sarfedebiliyorsa doğrusu savanı tebriktir.

Samsunda ihracat vaziyeti

Samsun, 9 (A.A.) — Bu ayın ilk yedi gününde Samsundan yabancı ülkelere gönderilen ürünler (mahsuller) şunlardır:

500 ton arpa İtalyaya, 400 ton arpa Almanya'ya, 385 ton buğday Holandaya, 800 çuval kepek Almanya'ya, 450 sandık yumurta Almanya'ya, 100 ton nohut İtalyaya, 200 sandık üzüm içi Amerika'ya, 40 sandık ceviz içi İtalyaya.

Vitrin müsabakasında kazanmak ister misiniz? O halde vitrinlerinizi İsveç

LUMA

Ampullerle tenvir ediniz. Dayanıklı, iktisatlı ve emsali görülmemiş zengin ziya

Fiyatı 30 kuruştur. Toptancılara ayrı tarife

İL. BAHAR Ticarethanesi Galata, Yazıcı sokak Kamondo Han 10. Tel. 41414.

**Grip,
Baş
Ve
Diş
Ağrı-
ları
için**

**NEVROZİN KULLANANLAR
DAİMA BÖYLE SİHHATLİ
VE NEZELİ OLURLAR.**

**EN MÜKEMMEL ÇELİK
FEVKALÂDE
KESKİN**

YILDIRIM

**SAÇ LOSYONU
KOMOJEN KANZUK**

Kepekleri izale ve saçları
besliyerek dökülmesine mani olur.
Kanzuk Saç Losyonu mümassilleri gibi yağlı
değildir. Tesiri kat'i ve rayhası lâtif
bir losyondur.

Tanınmış Eczanelerden ve Parfümöri
Mağazalarından arayınız

OKSÜRENLERE:

Kanzuk Eczanesi
MÜSTAHZARATINDAN:
Pelesenkli Kanzuk Katran
Hülâsası: Daima Bunu Kullanınız.

ÖKSÜRÜK

Her mevsimde görülen, insanı
rahatsız eden hatta uyutmayan
öksürük sebebi ve menşei ne
olursa olsun

PEKTORİN

ile hemen geçer.

Kutusu 35 kuruştur.
**Beşir Kemal
Mahmut Cevat**

ECZANESİ - Sirkeci

Satılık Motör

22 tonluk ve 15 beygir kuvvetinde Iskandya markalı müceddet ve mazotla müteharrik yeni inşa edilmiş Rize yapısı "Yılmaz", ismindeki ahşap motör ehven fiatla satılıktır. Talip olanların Galatada Kalâfat yeri caddesinde 107 numaralı elektrik kaynakçısı Bay Ziyaya müracaatları. Telefon: 41168. (5622)

**Kadınlara
müjde**

Bayram için ucuz şapkalarını İstanbul'da en büyük ve zarif Mod Olca salonundan alınız. Sultan Hamam, Havuzlu han yanında No: 22.

İLÂN

Alâiyeli Azak zade Tefvik Beyin hanesinde bir yüzük düşürülmüş ve üç senedenberi sahibi zühur etmemiştir. Her kimin ise evsafını söyleyerek alması için Beyazıtta Tiyatro caddesinde Azak zadelere apartmanında 55 numara müracaat etsin (3499)

HABER

Akşam Postası

İSTANBUL AN KARA CADDESİ

İdarehanesi: İSTANBUL HABER

Telegrat Adresi: İSTANBUL HABER

Telefon Vazı: 23872 İdare: 24770

ABONE ŞERAITI

1 8 6 12 aylık

Türkiye: 120 350 600 1250 Krs.

Ecnabi: 150 440 840 1610

İLÂN TARİFESİ

Eleuret ilânlarının satırı 12,50

Resmî ilânlar 10 kuruştur

Sahibi ve Nesriyat Müdürü:

HASAN RAŞİM US

Basıldığı yer: (VAKIT) Matbaası

Tayyare Piyango müdürlüğünden:

Şartnamesi vechile basılacak evrak ve defterlerin 15/12/934 tarihinde münakasası icra edileceğinden taliblerin komisyona müracaatları. (8376)

Istanbul Ziraat Bankası Satış Komisyonundan:

Sıra No. sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Em'âk No. sı	Cinsi	Hissesi	Hisseye göre muhammen kıymeti
1161	Beyoğlu	Hüseyinağa	Tarlabası	62	O'un deposu	1/10	400 T. L.
3552	Üsküdar	Se'amsız	Toptaşı E. Gündoğumu Y.	395	Arsa metresi 166,50	Tamamı	520 "
3645	Istanbul Mahmutpaşa	Mahmutpaşa	Kalcılar hanı	24	Kalcılar hanı üçüncü kat oda		300 "
1345	Beyoğlu	Kemerhatun	Margart	20	Kâğır kane ve bahçe	26/180	1668 "
1540	Kadıköy	Caferağa	Gül	E. 19 M.	Arsa metresi 103,50	1/2	310 "
1351	Beyoğlu	Emincamii	ilâr	15	" " 178,45	Tamamı	893 "
1350	"	Hüseyinağa	Valde çeşmesi Taksim	131	" " 85,50	"	1710 "
316	Bakırköy	Cevizlik	Mektep	23	Ahşap hane	"	3000 "
344	Beyoğlu	Kemerhatun	Papasköprüsü ve Dere çıkma	36 7	Ahşap hane ve dükkân	1/3	267 "

Yüzde yedi buçuk pey akçeleriyle ihale bedelleri nakden veya gayr'mübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 11/12/934 Salı günü saat on dördtedir.

**Mütenevvî ve Müntehap Çeşitler
En Mükemmel Cinsler
En Dun Fiyatlar**

İşte satın alırken nazarı dikkate alacağınız başlıca vasıflar

Empermeablize "Mandelberg,"
ve su geçmiyen "Eurberri,"

Garanti eskimez ve
Her renkte

En mükemmel kumaşlarla
imal edilmiş

**Pardesüleri
Muşambalar
Paltolar**

Kadın ve çocuklara müte-
nevvî ve müntehap çeşit'erde

**Mantolar ve
Muşambalar**

Hazır ve ısmarlama son moda elbiseler

Ekselsiyor

GALATA

KARAKÖY

Tediyatta Teshilât

F.T.636

Nezle için eşi yok ilâç

Sanol inhalan

Üç dört damla mendile damlattırıp bütün gün, "an tiseptik," ve lâtif kokusu koklandığında nezle akıntısını keser, Grip, nefes darlığı, boğmaca öksürüğü ve boğaz ağrılarının kat'i ilâcudur. Her eczanede bulunur.

**Daimî kabızlıktan muztarip bulunanlara enmüessir müşhil şekerlemeleri
Laksatin Bodo**

Çilekli, kayısı, müşhil leziz şekerlemeleri büyük küçük herkes tarafından lezzetle yenir, asiâ sancı vermez en şiddetli kabız olanların tabiyetini tanzim eder her eczanede bulunur. Deposu İst. Küçük Kınacıyan han No. 27

Fatih İcrasından:

Bir deyinden dolayı tahtı hacze alınan bir adet konsol dokuz parça kanape ve koltuk takımı iki bakır tencere bilmüzayede 13/12 934 tarihli perşembe günü saat 10 da Beyazıtta Çadircılarda satılacağından taliplerin mahalli mezkûrda memuruna müracaatları ilân olunur.

İLÂN

Şehrem'ni tramvayına beş dakika mesafeda Küçüksaray meydanında 30 numaralı hanenin vasisi bahçesinden ifraz olunmuş arsalar mimarî metre (125) (150) kuruşa yapılacak binanın birinci katında deniz ve fevkalâde manzara ve gayet havadar arsalar satılıktır. Hane sahib'ne müracaat.

Günün Fotoğrafları

Muhtelif gazetelerde çıkan günün hadiselerine ait fotoğraflarla spor mecmualarında gördüğünüz spor hareketlerine ait fotoğraflar yalnız İstanbul'da VAKIT kütüphanesinde satılmak'adur.

Müthiş bir yangın resmi! Evet, fakat kasdı bir yangın!.. İngilterede modası geçmiş ve kullanılmı-
yacak hale gelmiş eski otomobiller, bir otomobil fabrikasında yakılıyor.

İngiltere İtalya maçı oynanalı, hemen bir aya yakın oluyor. Fa-
kat işin dedikodusu hâlâ ilk an-
lardaki hızıyla devam ediyor.

Son posta ile gelen Fransız ga-
zetelerinde yukardaki çok entere-
san resme rasgeldik.

Fransız gazetesi bu resim hak-
kında şu izahatı veriyor:

(Yukarı koyduğumuz bu iki
resmin bir hastahane de alındığını
zannetmeyiniz. Bu resim İngil-
tere - İtalya milli maçından sonra
Arsenal futbol klübünde alınmış-
tır.

Hakikaten bir facia olan maç-
tan sonra İngiliz oyuncularından

Coffing, Bastin, Moss, Drake (sol-
da) ve Bawden'in (sağda) ilk
pansiman ve tedavilerinin yapıl-
dığını görüyorsunuz..)

Bu resim ve izahat da gösteri-
yor ki, İngiltere - İtalya karşılaş-
ması bir futbol maçından ziyade
bir meydan muharebesi olmuştur.

Hattı havai ve dekovil malzemesi satışı İstanbul Gümrükleri

Başmüdürlüğünden :

928 senesi sonuna kadar gümrük anbar ve antrepolarında top-
lanan eşyalardan aşağıda cins ve miktarı yazılı malzemelerden hat-
tı havai malzemesi 22/12/934 tarihinde kapalı zarfıla vagoten aksamı
29/12/934 tarihinde açık arttırma suretiyle ve gümrük resmi ara-
nılmamak üzere satılacaktır. Her isteyen satılan eşyanın cetvelini ve
eşyayı görebilir. Satışlar 7/12/934 tarihinde tatbik edilecek olan
2490 No. 11 kanundaki şerait dahilinde yapılacaktır. Satış şartname-
leri her isteyene meccanen verilir. Kapalı zarfıla verilecek teklif
mektuplarının müzayeed saatinden bir saat evvel Başmüdürlükte top-
lanacak olan komisyona verilmesi ve % 7,5 teminatı muvakkate ak-
çasının daha evvelce İstanbul İthalât Gümrüğüne yatırılarak mak-
bunun da bu zarf içersine konulması lâzımdır. (8288)

SATILAN EŞYANIN

Kıymeti	Miktarı	Eşyanın cinsi	Müzayede saati
Muhammenesi			
7325	2039 Kap	Demir hattı havai malzemesi	15
		vesair aksamı	
1281	60 Kalemde	Dekovil hattı malzemesi	15
		vesair aksamı	

SOY ADLARI

Okuyucularımızın soy adlarını neşrediyoruz

Abdullah Bozkartal ve Mümtaz Ener ve kızı Erdem.

Ener — Aydında Turan caddesi-
sinde Mümtaz, annesi Advie, kızı
Erdem.

Bozkartal — Adliye Tebliğat
Müdürlüğü mübaşirlerinden Ab-
dullah.

Yücepinar — Süreyyapaşa fabrika-
sında dokumacı Fettah.

Çanga — Edirnekapıda Aşir.

Ergen — Neslişah mahallesinde mü-
teakit Tahsin.

Gündem — Edirnekapıda belediye
tekaütlerinden Mustafa.

Orhun — Neslişah mahallesinde
bakkal Ahmet Nuri.

Beyhan — Uzunçarşıda Sarraç Ha-
lit.

Tipi — Edirnekapıda su yolcu Meh-
met.

Gözeyikli — Kola ve tutkal fabrikası
sahibi Hayri Hafız oğlu.

Çağla — Ankara caddesinde hattat
Hamit, karısı: Adile, Rauf Talha,
Rezzan, Meliha, Nuran.

Kanık — Ankara caddesi 21 No. hat-
tat Halil, karısı: Bedia, oğlu: İsmail.

Altın Bay — İstanbul Kapalıçarşı
Kürkçüler 21 No. Tevfik.

Mutlu — Vilâyet telefon fen memu-
ru H. C.

Ulusoy — Beykozda Yalıköyünde
doktor kaymakam Ali Galip.

Erdem (*) — Posta tevzi memuru
Mustafa Behçet.

Güneş — Hadımköy Mülâzım Salih
ve Nasfet.

Gün Eri — Kadıköy gazhane Hürri-
yet sokak 52 No. hanede Cabir.

Ak Timür — Beyoğlu Cihangir Ka-
radut caddesi Fuat, Mehmet Cemil.

Er Türk — Gaziantep askeri savaş
muallimlerinden Galata Kürkçü kapı
hamal başısı.

Berksoy — Doktor Profesör Kemal
Cenap.

Tekin — Haliç Şirketi müfettişi Ha-
san.

Ozan — İstanbul paket gümrüğü
gevirgeni İbrahim.

Adalan — İstanbul emniyet müdür-
lüğü Taharri 3 ncü komiseri M. Ha-
şim.

Türkman — Fatih: Haydarda Sina
ağa mahallesi Cami sokak 16 No. ha-
nede Hüseyin, annesi Gülsüm, biraderi
Haber gazetesi Başdizgeni Mehmed
Emin, hemşiresi Müzeyyen, kızı Didar.

Balcıoğlu — İnhisarlar İstanbul be-
lediyesi takibat şubesi memurların-
dan Hasan.

Akalın — Polis mektebi dahiliye
birinci komiseri Derviş.

Kayan — Polis mektebi dahiliye il-
çüncü komiseri Hamdi.

Akgün — Çağaloğlu yokuşu 17 No.
ressam Cemil.

Erden — Cerrahpaşa hastahanesi
Bakteriyologu doktor Fethi.

Dündar — Denizyolları işletmesi
Galata başacentesinde konşimento
memuru ihsan ailesi: Necmiye, kızı
Muallâ oğlu Müfit.

Kazan — Deniz yolları işletmesi
Galata başacentesinde konşimento
memuru Salâhattin, karısı Fatma, kızı
Süheylâ, oğlu, Cahit, kardeşi Bedrettin.

Tuce — Bakırköy Sakızağacı Alon-
dar sokak 17 No. hanede müteakke
kaymakam Halil Sıdk, manevi evlâd
Ayşe, Erzurumdaki kardeşi Hüseyin,
annesi Havva, gelini, Nuşure, yeğeni
leri; Necati, Şükrü Toğan.

Kenarları (*) işaretli soyad-
ları evvelce başkaları tarafından
kullanılmış isimlerdir. Sahiplerinin
göstirmeleri faydalı olur.

Güzel ve Gülbüz çocuk müsabakası

No. 80 — Sara

No. 81 — Natik

Güzel ve gülbüz çocuk müsabakamıza giren küçüklerden ikisinden
daha resmini bugün koyuyoruz. Müsabakamıza iştirak ediniz.

Çocukları koruyalım

Kış geldi. Kışın soğuktan ve bu
soğukun getirdiği hastalıklardan yok-
suz yuttaşlarımızı korumak hepimi-
zin boynumuza borçtur. Bu borcu ö-
demiş olmak için kullanmadığımız
eski çamaşırlarımızı, çocuklarımızın
okullarını Çocuk Esirgeme Kurumuna
"Hıfmaye-i Etfal Cemiyeti", verelim.